

Скулптуре у дрвету

Издавач: Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић“
За издавача: Момчило Павловић, управник Павиљона
Уводни текст: др Бошко Бабић
Биографски и катаљошки подаци: Никола Митревски
Фотографије: Миле Тодоровски, Благоје Дрнков
Поставка изложбе: Никола Митревски и
Гордана Ђорђевић
Графичка опрема каталога и позивнице:
Никола Масниковић
Штампа: Школа за индустријско обликовање,
Београд, Крупањска 3
Тираж: 500 примерака

Изложба је остварена у сарадњи са ДИК „Црн бор“
Прилеп

УМЕТНИЧКИ
ПАВИЉОН
ЦВИЈЕТА
ЗУЗОРИЋ

ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ
СТУДИО ЗА
ПЛАСТИКУ У
ДРВЕТУ
ПРИЛЕП

Скулптуре у дрвету

3. јул
30. август
1981.

ИЗЛОЖБА ЈЕ
ПОСВЕЋЕНА
ЧЕТРДЕСЕТОГОДИШЊИЦИ
УСТАНКА И
РЕВОЛУЦИЈЕ

Београд,
Мали Калемегдан 1

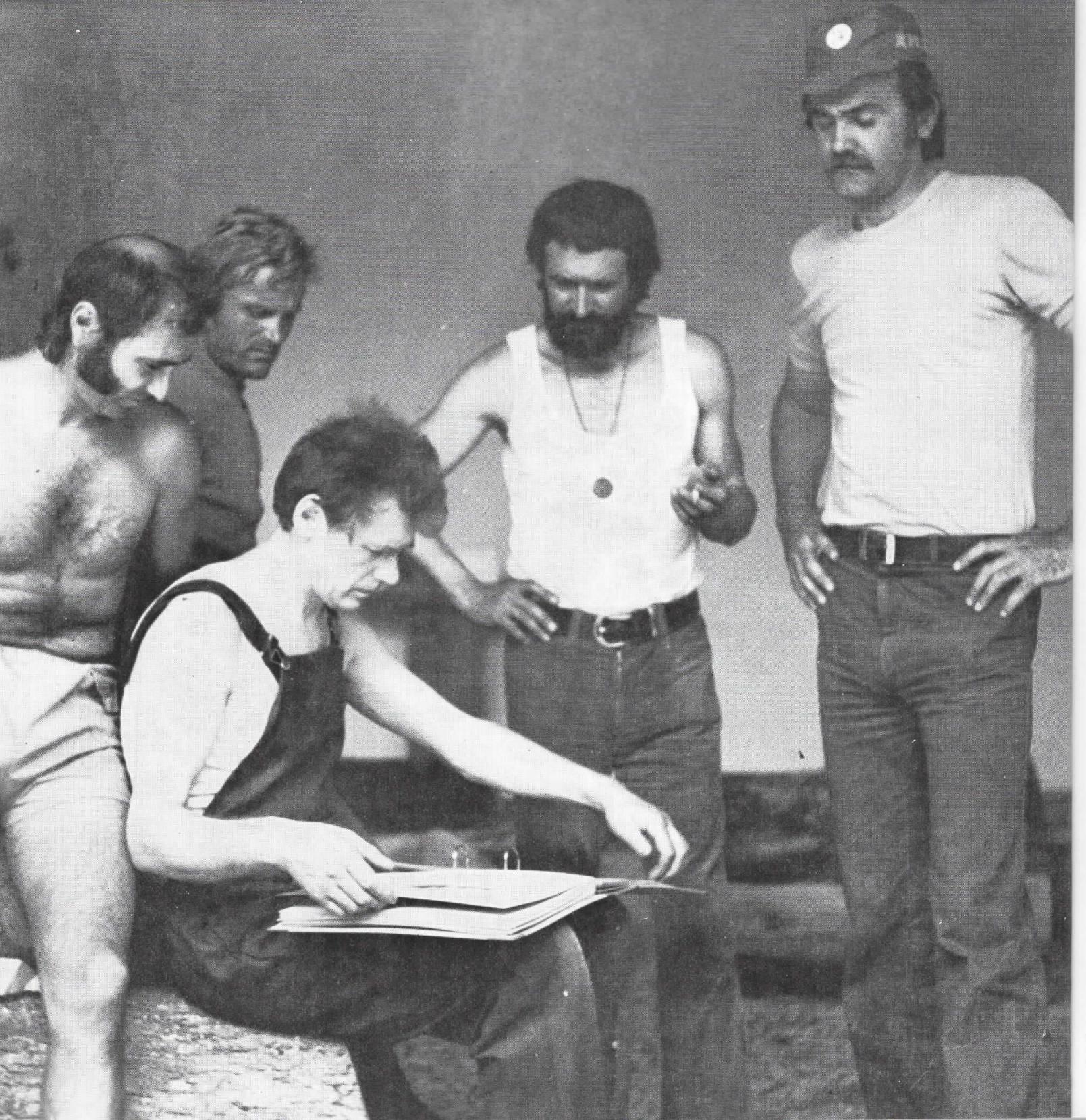
О ПРИЛЕПУ О ЊЕГОВИМ ЛИКОВНИМ МАНИФЕСТАЦИЈАМА О ИНТЕРНАЦИОНАЛНОМ СТУДИЈУ ЗА ПЛАСТИКУ У ДРВЕТУ

Када се човек нађе у ситуацији, да о једној материји из дела живота његове средине, у којој и сам има одређену улогу, мора да се искаже у слову на папиру, чини то са осећањем принуде заљубљеника да отвара своје доживљаје намењене њему самом.

Претстављајући у овом тексту историју настајања и трајања Интернационалног студија за пластику у дрвету, немогуће ми је избећи називање, макар и у неколико речи, о Прилепу и о месту и значењу ликовних уметности у животу његових људи. Дојам о блиском друговању прилепских људи са ликовним уметностима стекао сам већ у првим посетама овом граду, у годинама непосредно после Другог светског рата. Тај дојам остао је непромењен све до данашњих дана. Кратни опис Прилела из моје прве посете њему, 1947. године, могао би се свести на следеће. Смештен је у горњем делу простране пелагонијске равнице, у седлу између Маркових Кула и Селечке планине. По свом урбанистичком изгледу типична турска касаба. Људи непосредни, отворени и гостољубиви, поносни на свој велики удео у Народноослободилачкој борби Југославије. Изузимајући Охрид, за разлику од других градова Македоније, красе га значајни споменици средњовековне архитектуре и сликарства. Главно привредно занимање становништва је производња дувана. Цео, свакодневни живот људи је подређен тој производњи. Мукотрпнијег рада од овог тешко је срести у другим срединама. Изненађује склоност прилепских људи ликовним уметностима. Низ обичних људи, у паузама одмора, приhvата се својих прибора за цртање и сликање. У овом граду постоји и Друштво ликовних уметности, састављено од бројних самоука из редова различних професија и студената ликовних академија у нашој земљи. Веровали или не, то друштво има и своју добро опремљену продавницу ликовног прибора и материјала. Власт их штедро помаже и чини им наруџбине. Често се од грађана могу чути, са поносом изговорене речи, да је Прилеп Мала Фиренца. Врхунац доживљавања склоности Прилепчана ликовним уметностима имао сам, како се овде каже, у једној тутунарској кући, увече, у сеанси низања дувана, у којој

сам и сам узео учешћа. Седели смо на поду, скрштених ногу, око гомиле лишћа дувана, са прегачом на бутинама и прибором за низање у рукама. Присутни: баба и деда, син и снаја и два унука. Питао сам мајку шта би деца желела да изуче. Одговор је био: да заврше ликовну академију! Додала је: то је наша велика жеља. Био сам више него изненађен. То је била жеља једне сељанке. Мислио сам у себи: колико ли градских жена, оптерећени предрасудама и страховањем за будућност деце, нешто слично изрекне?

Питао сам се често пута, чemu се дужи та изузетна склоност Прилепчана ликовним уметностима. Можда је у питању феномен који имају, више него други, да њихова природна средина садржи изузетан склад облика и боја. Тај склад је посебно снажан и сталан. Он мења само утисак и расположење код човека. Његове промене настају дејством атмосферских падавина и интензитета светlostи. Ретко у ком нашем kraју постоји толико природних облика, такозваних зоолифита, као у гранитним стенама изнад самог Прилела у склопу планинског комплекса који чине Маркове Куле, Зеленик, Баба и Трескавец. У тим стеновитим облицима сугеришу се форме препотопских и данас постоjeћих животиња. Tu је и свет фантастичних бића непознатим нам светова. Тај исти пејсаж под дејством влаге и светlostи, у зависности од њиховог односа, претставља нам увек нове тонске односе у гамама сивог, mrног и зеленог. И сама атмосфера Прилела испуњена је богатством боја, између којих као да љубичаста има најчешћу превагу. Говорећи о значењу тог пејсана за формирање духа прилепских људи, мислим да у факторе утицаја треба узети и димензије и односе простора тог истог пејсажа. Својом егзистенцијом прилепски човек је углавном везан за равницу, а својим релаксом и маштањем за планину и њено обликовано стење, голо, без дрвећа које га може сакрити, те на тај начин потпуно доступно okу. Просторни однос планине са фантастичним формама у појединим стенама и бескрајне пелагонијске равнице, ослобађао је човека овог kraja реалне

ограничености свакодневним животом борбе за егзистенцију, уносио му јељу за понирањем, тражењима и променама, стремио на непознатоме и новоме. У том природном миљеу формирао се прилепски човек, и кад то примимо као сазнање, разумевање његовог духа постаје нам ближе. Ако би вредности хармоничног односа планине и равнице прилепског краја означио појмовним симболима егзистенције, онда би планина означавала просос и стремљење, а равница мудрост и продор.

Говорећи о значењу доприноса Прилела у развоју ликовних уметности у нашој земљи, после Другог светског рата, треба посебно подвучи, да и данас, процентуално највећи број ликовних уметника у СР Македонији потиче из Прилела. Да споменемо само неколико: Кондовског, Лазеског, Лозаноског, Петлеског, Корубина старијег и млађег, Калчевског, Ристевског и вајара Тодоровског, Грабулоског, Попоског-Даду, Митрическог.

Кад се све то има у виду, онда ни мало чудно не изгледа што је Прилеп после првих војвођанских сликарских колонија, у осталим деловима Југославије, први оснивао једну ликовну манифестацију. Прва сликарска колонија одржана је 1957. године. Касније је њен назив преименован у Интернационалну сликарску колонију. За 23 године њеног постојања кроз њу је прошло 226 сликара из различних крајева наше земље и иностранства. Шест година касније организује се и друга ликовна манифестација у Прилелу: Вајарски симпозијум „Мермер“. И кроз ову ликовну манифестацију прошли су бројни скулптори из различних делова света. Сведочанство њиховог рада су бројне скулптуре у белом мермеру Сивец, размештене у градском парку, по уређеним двориштима прилепских фабрика и институција, у парковима Скопља, Битоља и Ваљева.

Трећа ликовна манифестација, Интернационални студио за пластику у дрвету, чија су дела претстављена на изложби, основана је 1971. године.

За проучавање збивања и односа стваралачких чиниоца у нашем самоуправном друштву значајни су разлози и услови под којима је ова ликовна манифестација организована. Док је оснивање Интернационалне сликарске колоније у Прилелу било резултат жеље младих људи да допринесу стваралаштву и извиру свој град из анонимности, организовање Вајарског симпозијума „Мермер“, поред жеље за афирмацијом града мотивисано је и потребом пропагирања производа Мермерног комбината у Прилелу. Треба напоменути да је финансирање ових манифестација обезбеђено партиципацијама самоуправних интересних заједница за културу републике и општине и доприносом Републичке

комисије за културне везе са иностранством у делу трошкова за рад и боравак иностраних гостију. Истини за вољу треба рећи да свој допринос у Симпозијуму има и Мермерни комбинат у Прилелу давањем мермера за израду скулптуре без новчане надокнаде. Пуна интеграција интереса и рада између културе и привреде учињена је оснивањем Интернационалног студија за пластику у дрвету. За разумевање оснивања Студија није без значаја одређена предисторија. У годинама пре 1970. долазило је чешће до личних контаката између тадашњих руководиоца Народног музеја у Прилелу и Дрвно индустријског комбината „Црн бор“ у Прилелу. Народни музеј имао је тада потребу помоћи у дрвном материјалу. Захваљујући разумевању „Црног бора“ тај материјал је бесплатно уступљен музеју. лично, као директор музеја био сам дирнут гестом који је учињен. Знам да сам се дуго носио мишљу, како се реванширати „Црном бору“. Зар култура мора само да добија од привреде? Зар култура не може и задужити својим деловањем привреду? То су питања, која су дуго била присутна у мени. Желео сам у ствари праву хармоничну интеграцију привреде и културе.

Са таквим својим преонупацијама, једнога дана, у насно лето 1970. године, учинио сам посету генералном директору „Црног бора“ Милану Цакоском, врло способном привреднику и способном човену, кога смо једноставно ословљавали надимком Цапе. Вођен је разговор, који је у ствари и довео до формирања Интернационалног студија за пластику у дрвету. Рекао сам једноставно, да „Црни бор“ годишње даје преко сто милиона стarih динара за реклами својих производа и да би се један мањи део тих средстава могао да намени организовању једног атељеа за израду скулптуре у дрвету и остварења дизајна у области намештаја. Поткрепио сам ту идеју и напоменом да деловање једног таквог атељеа такође обезбеђује реклами предузећу, чак и јачу него преко јавних гласила. Са атељеом „Црном бору“ остају дела трајне вредности и симпатије културне јавности. Цапе је прихватио предлог, исти пренео Радничком савету, преко нашег претходно припремљеног програмског елабората.

Обзиром да овај текст претставља и прву писану грађу о настајању Студија, није на одмет изнети и неке друге детаље из тих дана организовања и почетка његовог рада. Предлог за његов назив да је др Борис Петковски, професор Универзитета у Скопљу. Раднички савет „Црног бора“ прихватио је предлог о организовању Студија, одобрио је посебна средства и услове рада у њему. Формира се и Управни одбор у саставу: Бошко Бабић, проф. др Лазар Трифуновић, проф. др Борис Петковски, арх. Звонимир Никуљски, Драган Попоски-

-Дада, вајар, арх. Кочо Стојаноски, тада технички директор „Црног бора” и Љупчо Попоски, тада заменик генералног директора „Црног бора”.

Програмом рада је одређено да се Студио организује сваке године у периоду од 10. јула до 20. августа, у трајању од 40 дана. Предвиђено је да у свакој сесији Студија учествује по 5 вајара из земље и иностранства.

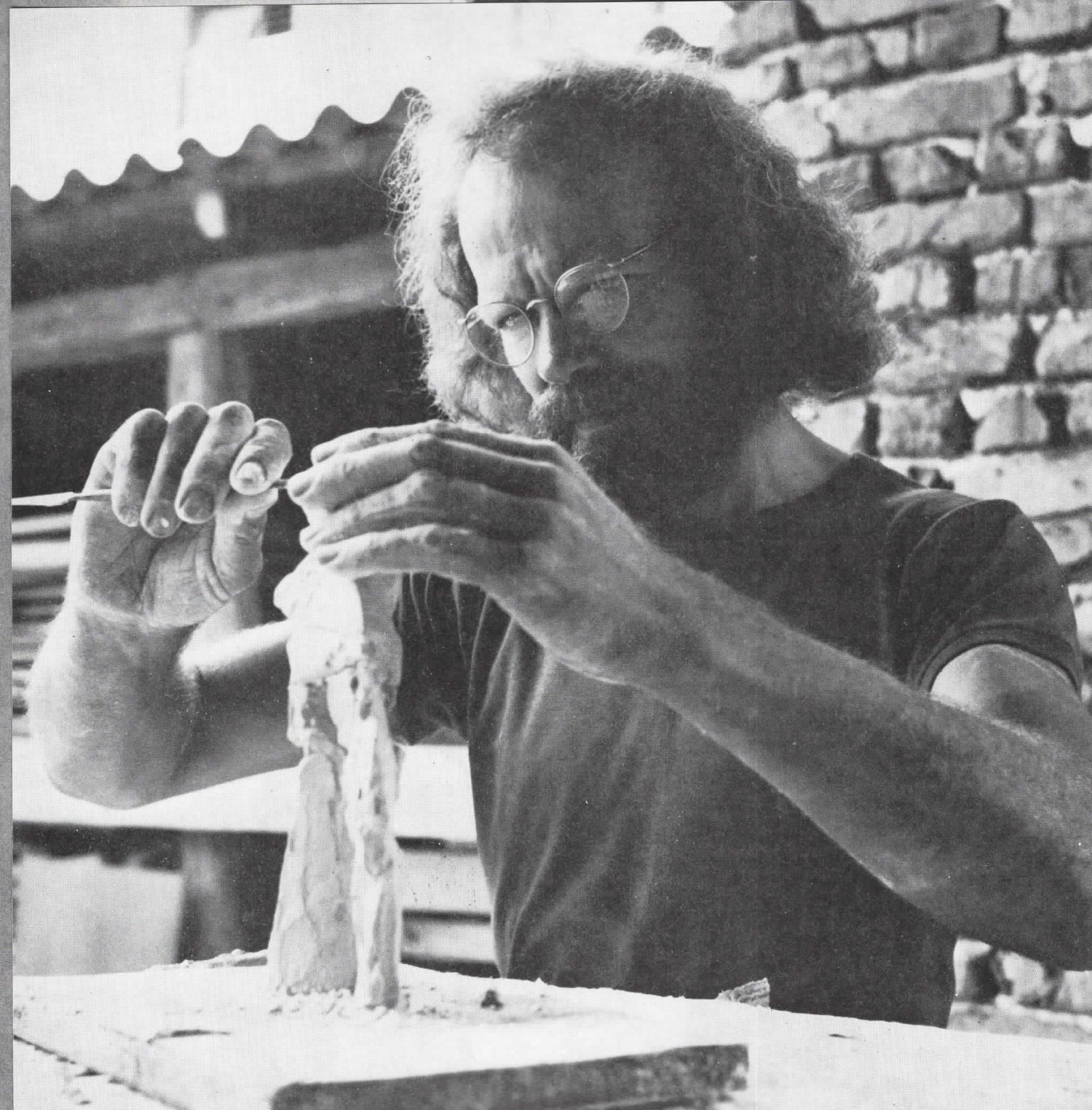
После десет година рада данас можемо са задовољством констатовати да је Студио остварио све замисли покретача његовог организовања. За његов успешан рад треба посебно подвучи ангажовање другова из „Црног бора” и чланова Управног одбора.

Резимирајући, у статистичком облику, оно што је остварено за протеклих десет година, могло би се рећи следеће:

Кроз Студио је прошло 53 скулптора и 2 архитекта, од којих 25 из Југославије и 30 из 15 иностраних земаља. Радом учесника Студија у протеклом периоду створен је фонд од 63 скулптуре и 2 пројекта за намештај.

Већина скулпторских дела изведена је у пуној маси од стабла ораха, храста, белог бора, тополе, јеле, липе, махагонија, трешње, анергеа, јасена. У изради конструкција појединих остварења употребљаване су талпе, даске, штафне, шпер и панел плоче и пиљевина. У завршном третману скулптуре су бојене, патиниране, пајцоване, полиране, лакиране, паљене или једноставно премазане уљем. Као материјал у том третману употребљавана је поликолор боја, орахов пајц, разни лакови, нафта, катран, туш, ланено уље.

Ако бисмо желели да у основним потезима анализирамо намеру уметника преко остварене форме и изнете садржине у њиховим скулптурама, онда бисмо морали започети са констатацијом да приличан број дела чини фигурација. Репрезенти те групе изнијансирани су по својој форми од чистог реализма преко делимичне до потпуне стилизације. Друга, такође бројна група скулптура, у формалном погледу апстрактна, често носи вредности симбола. У обради појединих дела често је видљива намера уметника да нам истакне структуру материјала. У садржинском погледу у представљеним скулптурама налазимо лирсне асоцијације, социјалну, политичку и историјску тематику, интелектуална трагања у праформама, функцијама статичког и покретног употребног.

**УЧЕСНИЦИ ИНТЕРНАЦИОНАЛНОГ
СТУДИЈА ЗА ПЛАСТИКУ
У ДРВЕТУ**

1971.

1. Кристофер Сандерсон, Лондон, Енглеска
2. Методи Сова, Варшава, Пољска
3. Драгица Чаден-Лапајне, Љубљана
4. Тоне Лапајне, Љубљана
5. Томислав Каузларић, Београд
6. Боро Митрически, Скопље
7. Драган Попоски - Дада, Скопље

1972.

8. Петар Хаџи Бошков, Скопље
9. Милија Глишић, Београд
10. Милија Нешић, Београд
11. Доминик Лабови, Париз, Француска
12. Анжеј Кастен, Варшава, Пољска
13. Богуслав Габрис, Варшава, Пољска
14. Јозеф Сереги, Будимпешта, Мађарска
15. Мартон Варо, Будимпешта, Мађарска
16. Алфреда Познањска, Краков, Пољска

1973.

17. Бретислав Хулановски, Праг, ЧССР
18. Коња Милуновић, Београд
19. Васил Василев, Скопље
20. Милун Видић, Београд
21. Ерих Унтервегер, Беч, Аустрија

1977.

37. Колет Перацио-Иткин, САД
38. Вили Боси, Трст, Италија
39. Франц Елзант, Беч, Аустрија
40. Владимир Комад, Београд
41. Искра Грабуловска, Скопље

1974.

22. Октавијан Олариу, Букурешт, Румунија
23. Јован Солдатовић, Нови Сад
24. Од Хилт, Осло, Норвешка
25. Стефан Маневски, Скопље
26. Џиро Сугавара, Токио, Јапан

1978.

42. Опи Зуни, Атина, Грчка
43. Дејвид Неш, Лондон, Енглеска
44. Томас Дитенхофер, Висбаден, СР Немачка
45. Александру, Букурешт, Румунија

1975.

27. Јордан Грабуловски, Скопље
28. Благоје Чушков, Скопље
29. Ана Вићен, Београд
30. Јуриј Канашин, Кишињев, СССР
31. Јан Валтер, Лондон, Енглеска

1979.

46. Јанис Гаитис, Атина, Грчка
47. Ерве Деламонд, Париз, Француска
48. Јон Деак Бистрица, Букурешт, Румунија
49. Балша Рајчевић, Београд
50. Драган Бошњаковски, Скопље

1976.

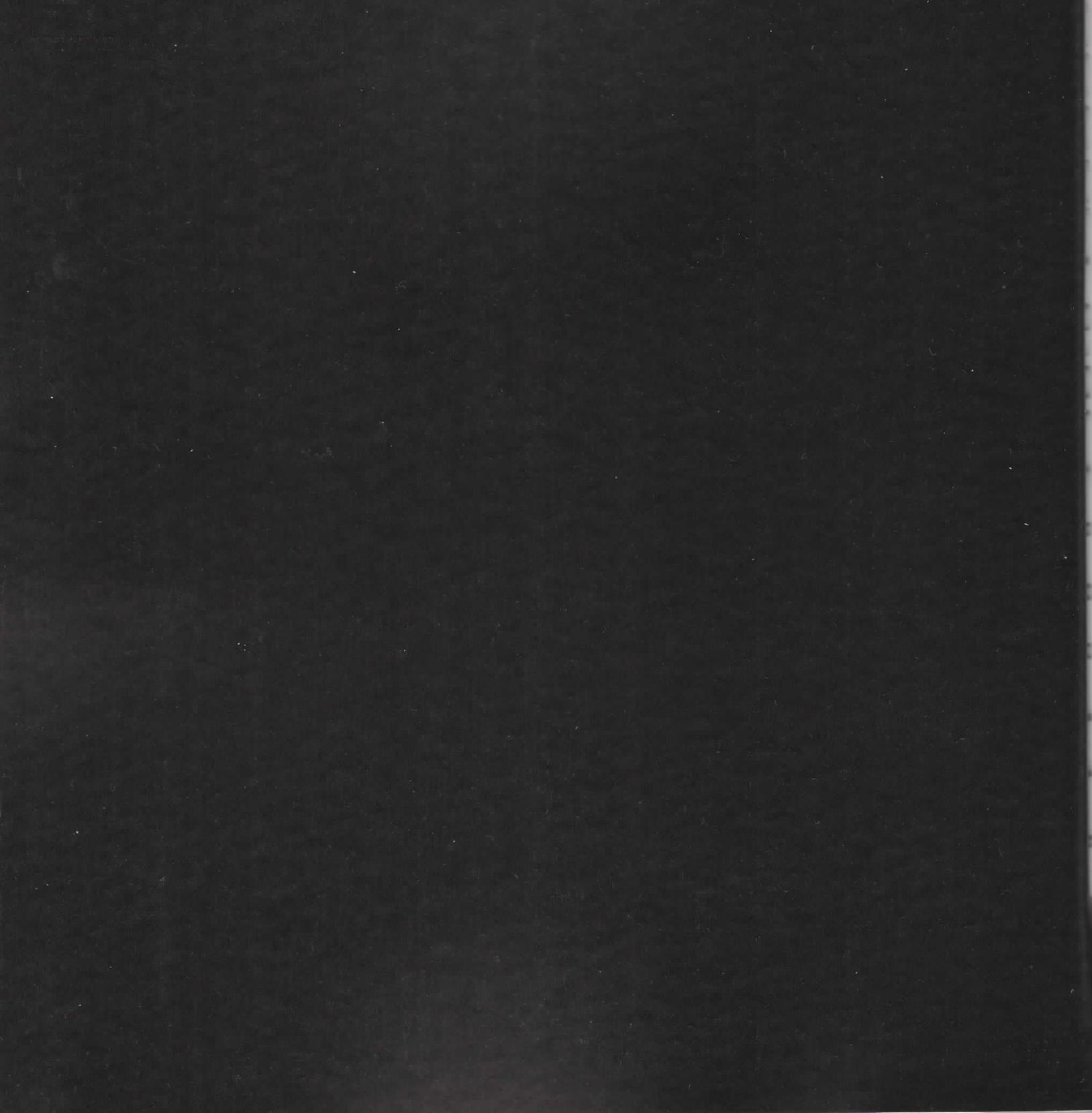
32. Ани Јансон, Гетеборг, Шведска
33. Маргарита Воскресенскаја, Москва, СССР
34. Ђовани Бландино, Милано, Италија
35. Ратко Вулановић, Београд
36. Александар Иваноски-Карадаре, Скопље

1980.

51. Венија Вучинић-Турински, Београд
52. Рафаел Струмило, Варшава, Пољска
53. Насо Бећаровски, Скопље
54. Борис Николоски, Скопље
55. Славој Островски, Гдањск, Пољска

НАСО
БЕЋАРОВСКИ

Рођен 1938. у Жељеву,
Егејски део Македоније.
Академију ликовних уметности
завршио 1963. године у
Београду.
Излаже од 1960. године у
земљи и иностранству.

Адреса: Христијан Тодоровски
-Карпош 86 б, Скопље.

ОРАХ, 1980, трешња,
130 x 75 x 75 см.

Насо Бећаровски,
Орах, 1980.

ЂОВАНИ
БЛАНДИНО

Рођен 1938. године у Модици,
Италија.

Академију ликовних уметности
завршио у Брери.
Излаже од 1958.

Живи и ради у Милану.

МАТЕРИНСТВО, 1976, бор,
120 x 70 x 60 см.

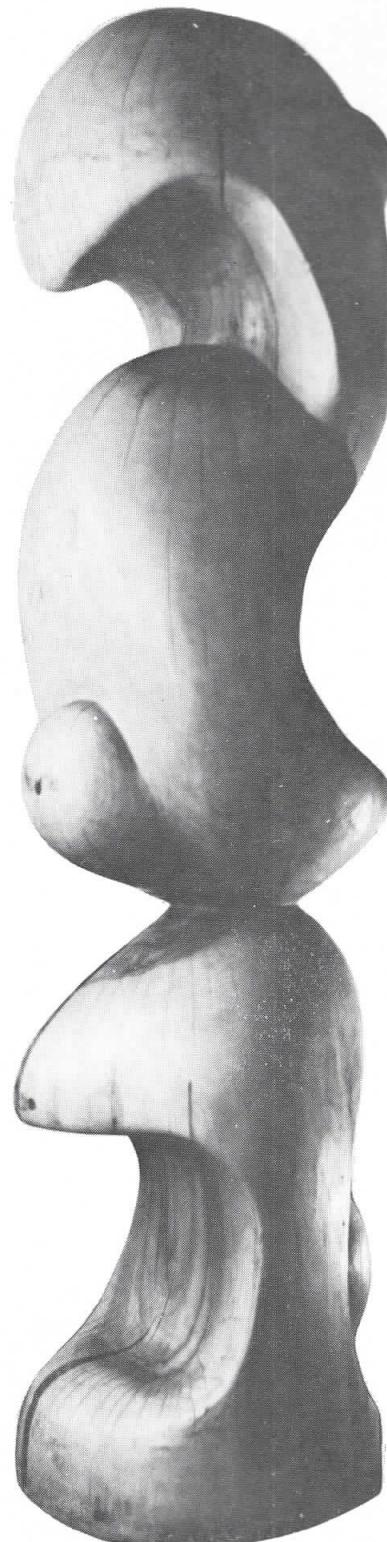
Ђовани Бландино,
Материнство, 1976.

ВИЛИ
БОСИ

Рођен 1939. у Муђии код
Трста, Италија.
Академију ликовних уметности
завршио 1964. у Ђенови.
Излаже од 1965.

Живи и ради у Муђии.

ДЕЛОВИ ЈЕДНОГ ЛЕТА, 1977,
орах, 200 x 57 x 50 см.

Вили Боси,
Делови једног лета, 1977.

ДРАГАН
БОШЊАКОВСКИ

Рођен 1934. у Галичнику.
Завршио Академију
примењених уметности (одсек
унутрашња архитектура) у
Београду 1959.
Излаже од 1959.

Адреса: Скопље, Орце
Николов 113

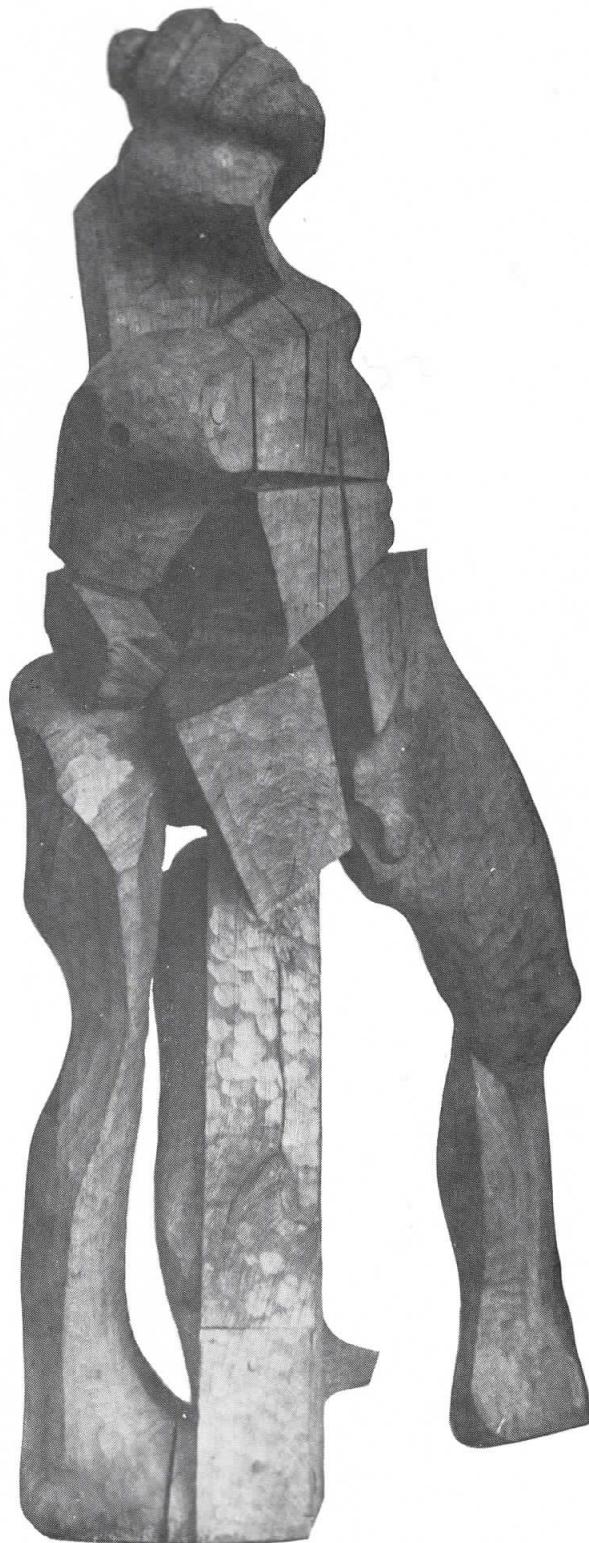
СТУДИЈА ОБЈЕКТА ЗА
СЕДЕЊЕ, 1978, пројекат

ЈАН
ВАЛТЕР

Рођен 1930. у Лондону.
Завршио Академију за
уметност, одсек скулптуре и
графике у Лондону. Бави се
ликовном критиком.

Живи и ради у Лондону.

СВАКИ КОРАК ТЕШКА
БИТКА, 1975, храст

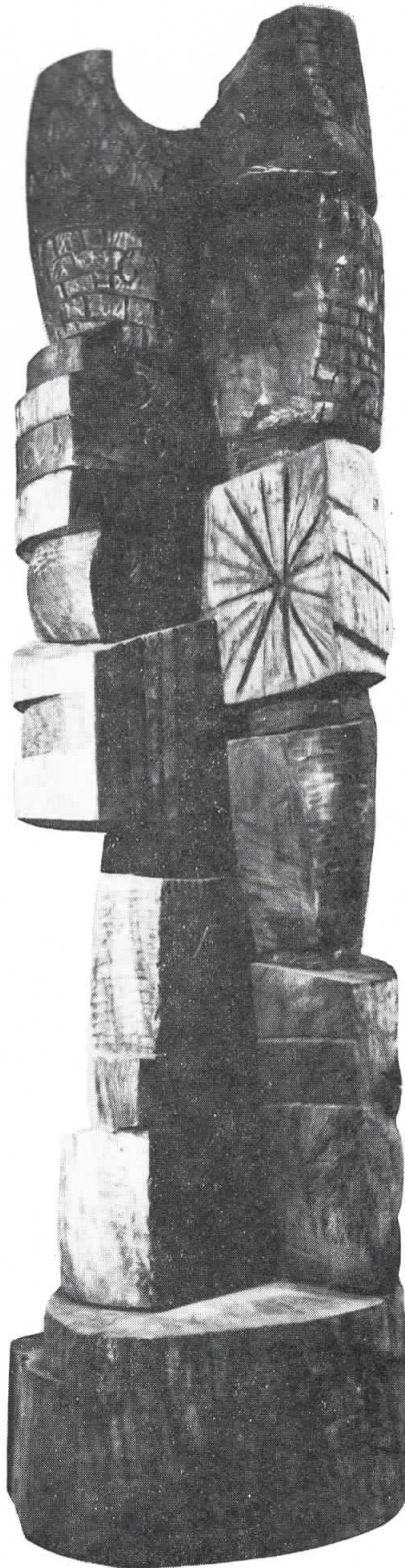
Јан Валтер,
Сваки корак тешка битка, 1975.

**ВАСИЛ
ВАСИЛЕВ**

Рођен 1938. у Скопљу.
Академију ликовних уметности
завршио у Београду 1965.
Излаже од 1964. у земљи и
иностранству.

Адреса: Мајаковски 38,
Скопље

АСОЦИЈАТИВНА ФИГУРА,
1973, бор, 85 x 85 x 310 см.

Васил Василев,
Асоцијативна фигура, 1973.

МИЛУН
ВИДИЋ

Рођен 1940. у селу Роге код
Ужичке Пожеге.

Академију ликовних
уметности и постдипломске
студије завршио у Београду
1970.

Излаже од 1967. године.

Адреса: Јурија Гагарина
197/152, Београд.

ВЕЛИКИ ЗНАК, 1973, храст,
76 x 82 x 45 см.

ЗНАК 22, 1973, бор,
77 x 60 x 44 см.

Милун Видић,
Велики знак, 1973.

АНА
ВИЋЕН

Рођена у Дубровнику.
Академију ликовних
уметности и постдипломске
студије завршила у Београду.
Излаже од 1962.
Адреса: Јурија Гагарина
193/131, Београд.

ВАЛОВИ, 1975, бор,
165 x 97 x 38 см.

МАРГАРЕТА
ВОСКРЕСЕНСКАЈА

Рођена у Москви, СССР.
Високу школу ликовних
уметности завршила 1957. у
Москви.
Члан је Савеза ликовних
уметника СССР.
Излаже у земљи и
иностранству од 1958.

БРЕМЕНА ЖЕНА, 1976, јасен,
180 x 50 x 40 см.

Маргарета Воскресенскаја,
Бремена жена, 1976.

РАТКО
ВУЛАНОВИЋ

Рођен 1941. у Никшићу.
Академију ликовних уметности
и постдипломске студије
завршио у Београду 1971.
Излаже од 1967.

Адреса: Јурија Гагарина
239/57, Београд

ДВА МАНАСТИРА, 1976, храст,
скулптура из два дела:
68 x 66 x 58 см.
100 x 60 x 65 см.

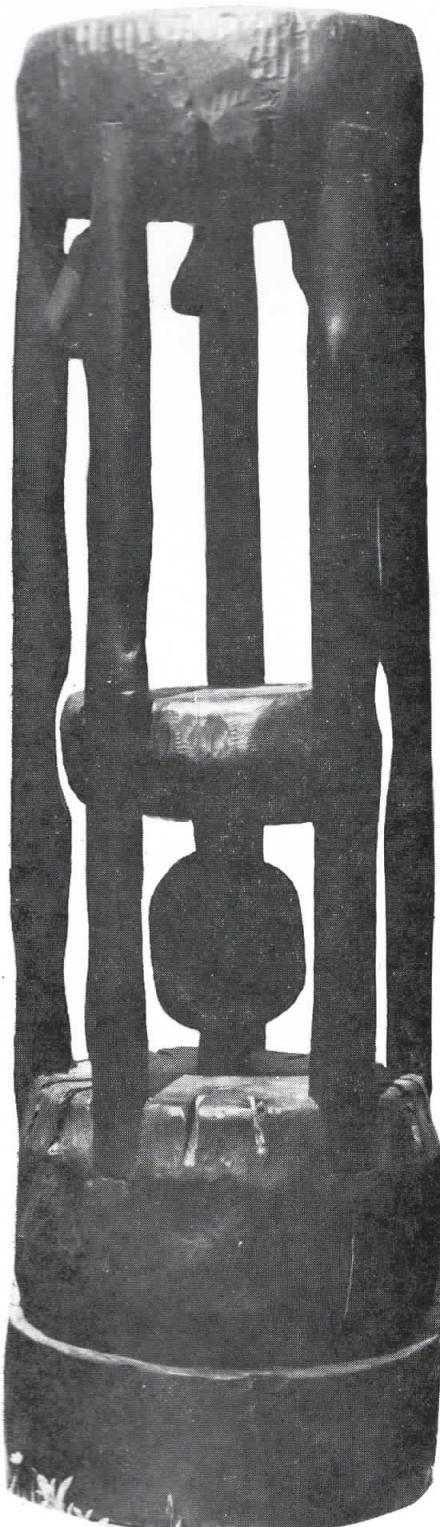
Ратко Вулановић,
Два манастира, 1976.

ВЕНИЈА
ВУЧИНИЋ-
ТУРИНСКИ

Рођена у Колашину.
Академију ликовних уметности
и специјални течај завршила у
Београду 1964. године.
Излаже од 1963.

Адреса: Други булевар 109/В,
Београд

СТИЛИЗОВАНА ФОРМА, 1980,
храст, 160 x 40 x 40 см.

Венија Вучинић-Турински,
Стилизована форма, 1980.

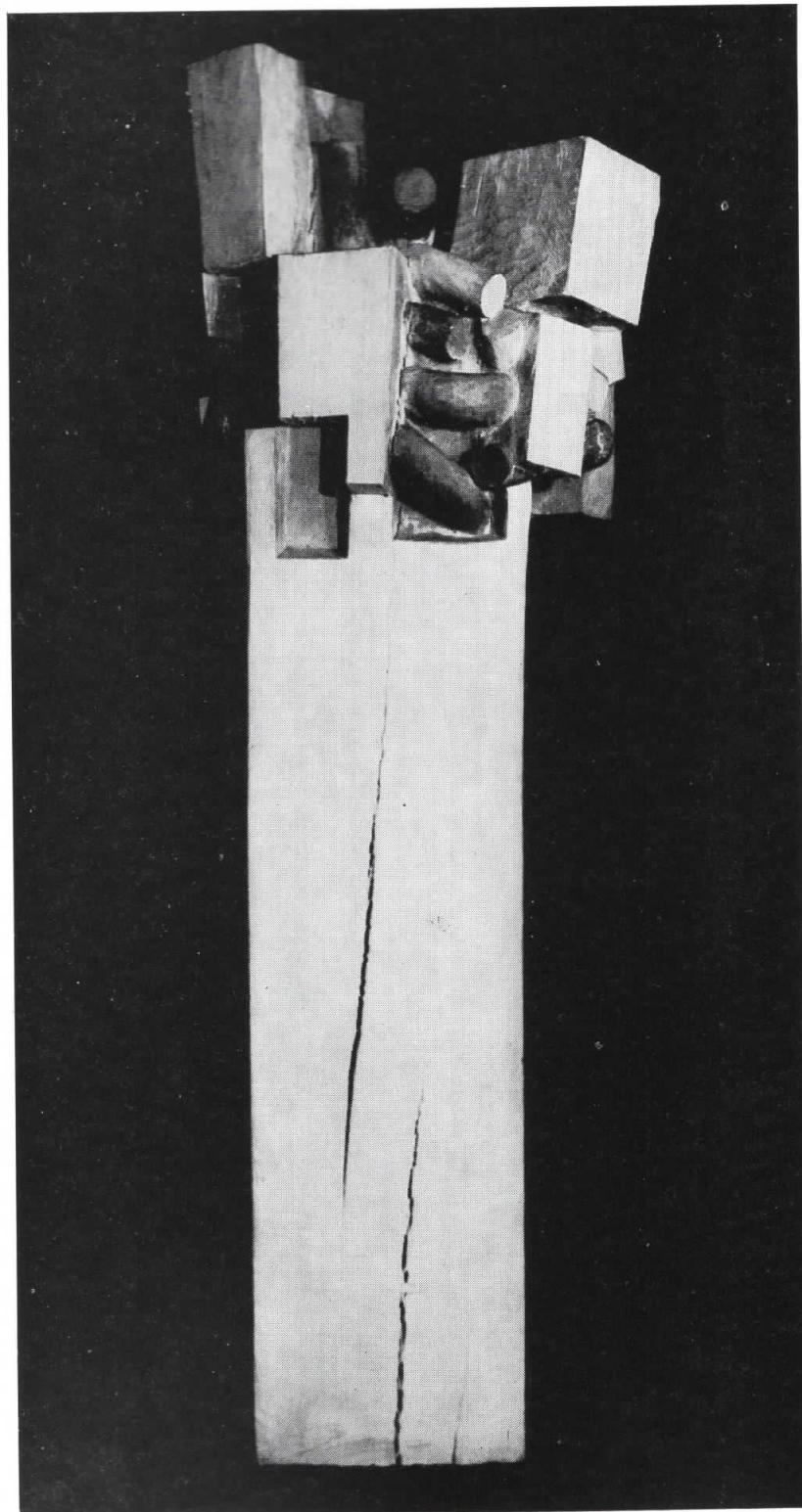
**БОГУСЛАВ
ГАБРИС**

Рођен 1938. у месту Бошниа,
Пољска.

Године 1962. дипломирао на
Високој школи ликовних
уметности у Кракову, а 1965.
и на Факултету за
индустријске форме.
Излане од 1963.

Живи у Кракову.

ДЕСТРУКЦИЈА, 1972, липа,
172 x 65 x 47 см.

Богуслав Габрис,
Деструкција, 1972.

ЈАНИС
ГАИТИС

Рођен 1923. у Атини, Грчка.
Студирао у Школи ликовних
уметника у Атини. Бави се
сликарством и скулптуром.

Живи у Атини и Паризу.

ГЛАВА КОЈА СЕ ОКРЕЋЕ,
1979, бор, 280 x 200 x 18 см.

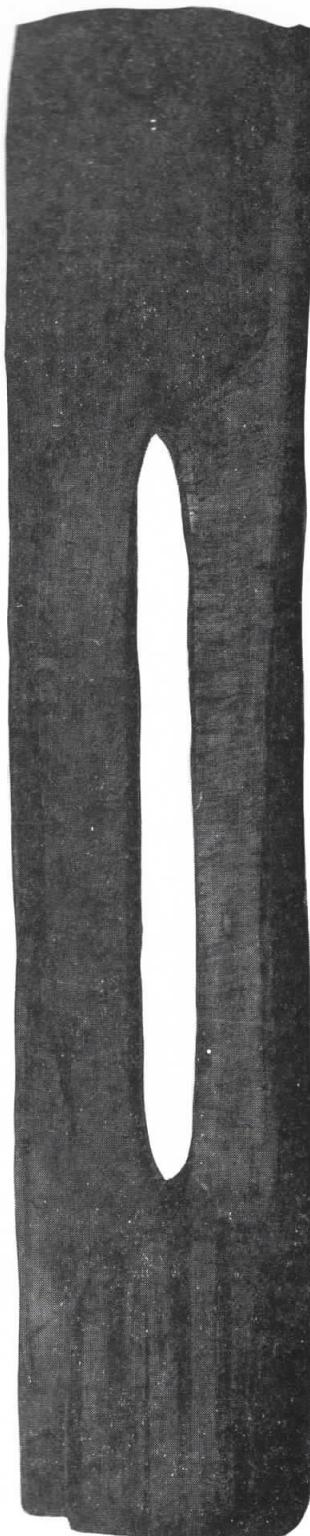
Јанис Гаитис,
Глава која се окреће, 1979.

АЛЕКСАНДРУ
ГЕОРГИЦА

Рођен 1931. у Румунији.
Академију ликовних уметности
завршио 1956 у Букурешту.
Године 1967. боравио у
Италији на Академији
„Пиеро Ванући“ у Перуђи.
Излане од 1957.

Живи у Букурешту.

СЕЋАЊЕ НА БРАНКУСИА,
1978, анегре, 310 x 65 x 55 см.

Александру Георгица,
Сећање на Бранкусиа, 1978.

МИЛИЈА
ГЛИШИЋ

Рођен 1932. у Риљцима.
Академију ликовних уметности,
отсек вајарство, завршио у
Београду 1961. а
постдипломске студије 1963.
године.
Излане од 1955.

Адреса: Трише Кеџлеровића
24, Београд

ЗАРОБЉЕНИ ГРАД, 1972,
бор, 115 x 90 x 90 см.

КОНСТРУКЦИЈА, 1972, јела,
120 x 55 x 45 см.

Милија Глишић,
Заробљени град, 1972.

ИСКРА
ГРАБУЛ

Рођена 1936.
Студирала у Скопљу и Паризу
на Академији лепих
уметности и архитектуру.
Бави се индустријским
дизајном намештаја и
ентеријера.

Адреса: Отон Жупанчич 15,
Скопље

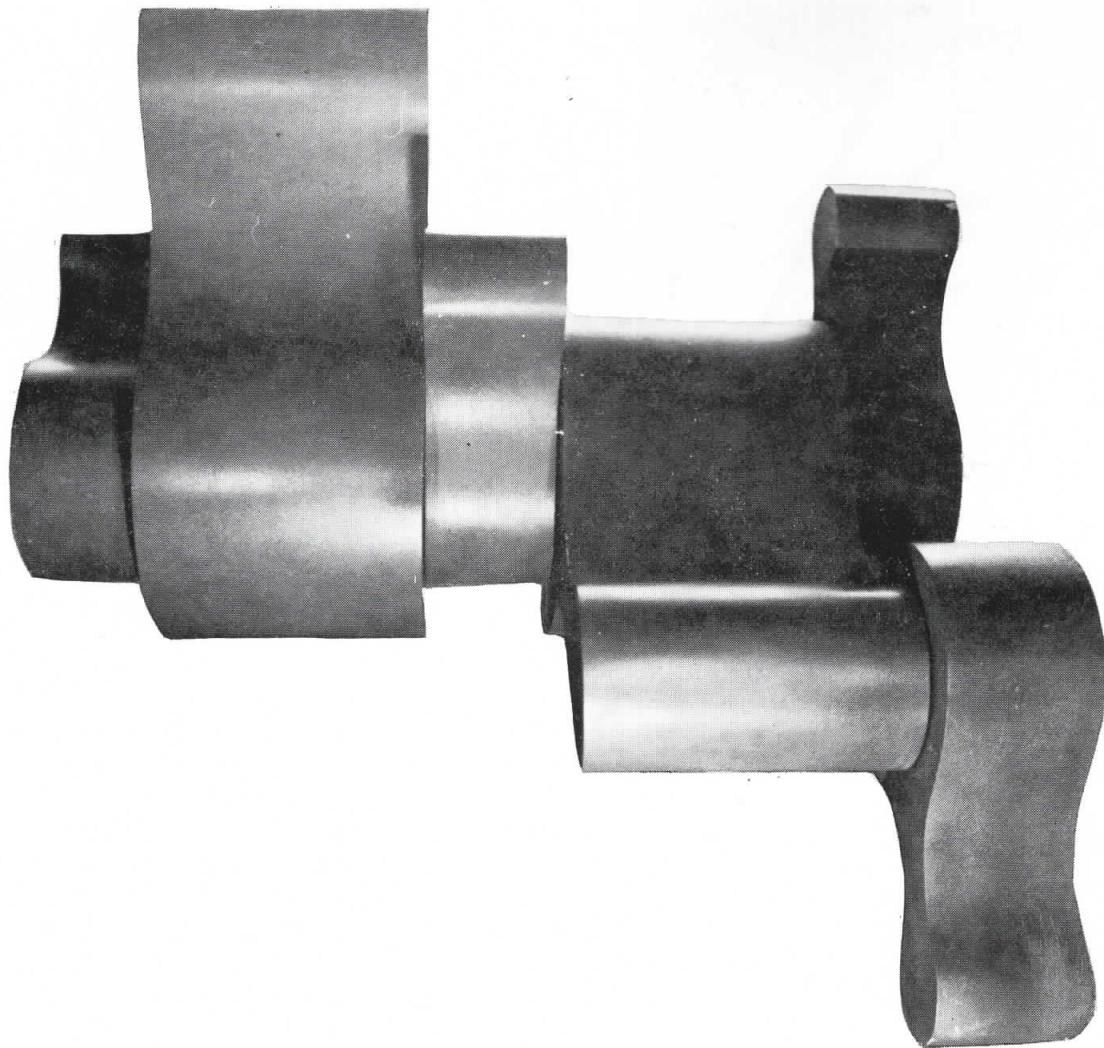
КОМПОНИБИЛНА СТРУКТУРА,
1977. пројекат.

ЈОРДАН
ГРАБУЛОСКИ

Рођен 1925. у Прилепу.
Академију ликовних уметности
завршио у Београду 1952.
Излаже од 1952.

Адреса: Отон Жупанчич 15,
Скопље

РОТАЦИЈА, 1975, шперплоча и
панелплоча, 138 x 120 x 86 см.

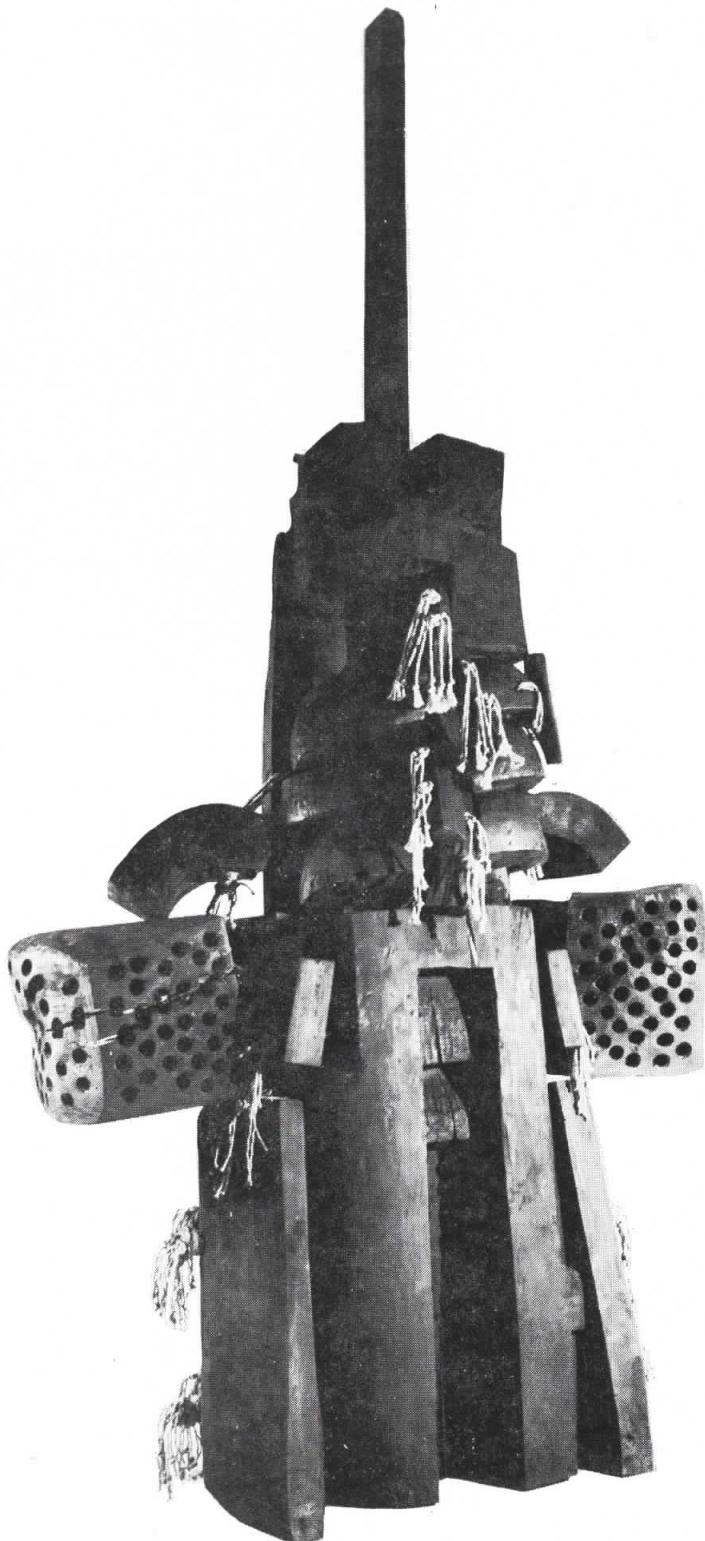
Јордан Грабулоски,
Ротација, 1975.

ЕРВЕ
ДЕЛАМОНД

Рођен 1946. у Поатјеу,
Француска.
Академију ликовних уметности
завршио у Буржу.
Излаже од 1969.

Живи у Монтереу.

СТЕЛА, 1979, орах,
320 x 160 x 70 см.

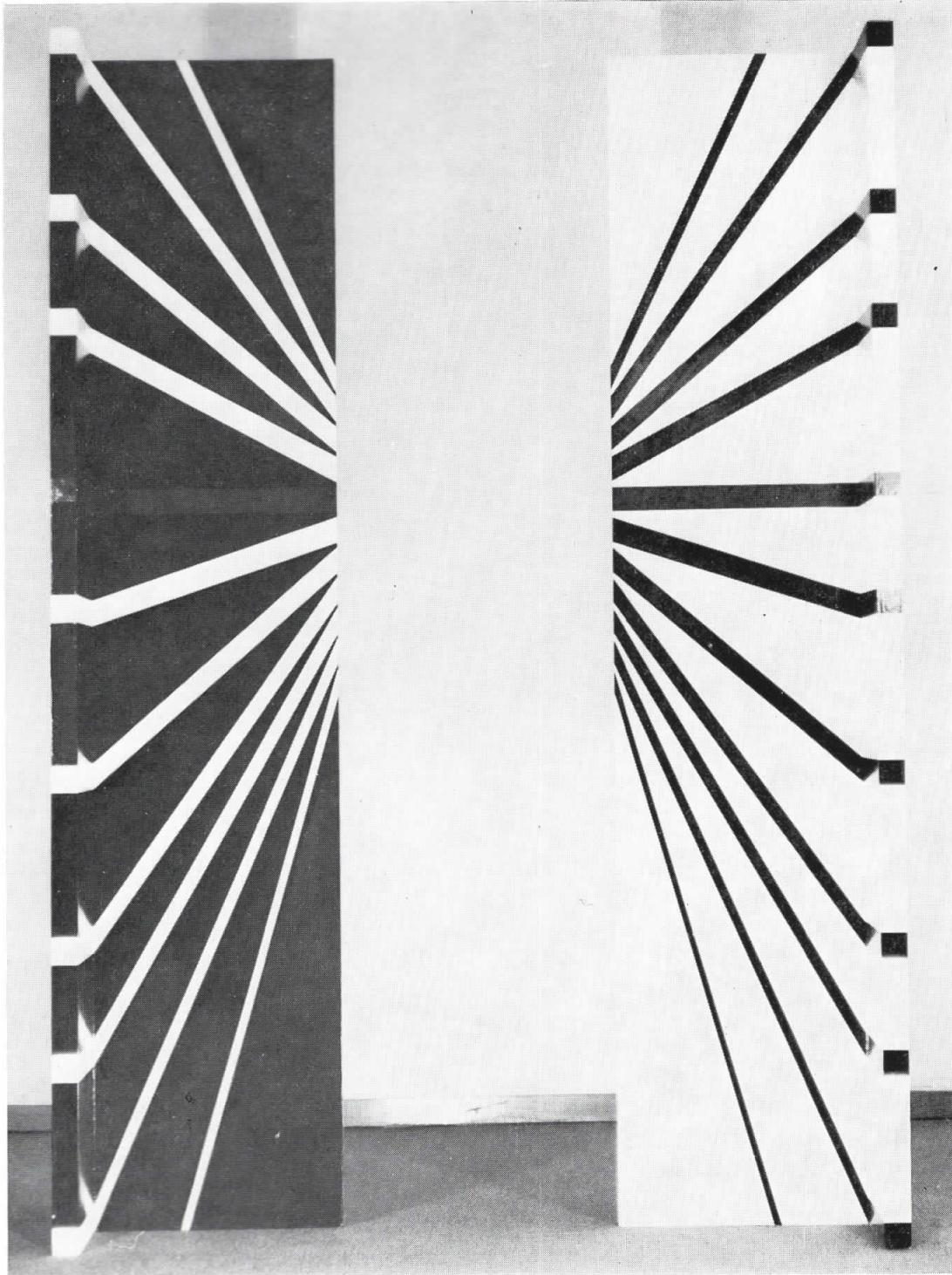

Ерве Деламонд,
Стела, 1979.

ОПИ
ЗУНИ

Рођена у Каиру 1941. године.
Студирала је скулптуру,
сликарство и керамику у
Каиру и Атини.
Излаже од 1967.

СКУЛПТУРА ЗА ПРИЛЕП, 1978,
шперплича, два дела,
215 x 50 x 45 см.
215 x 50 x 10 см.

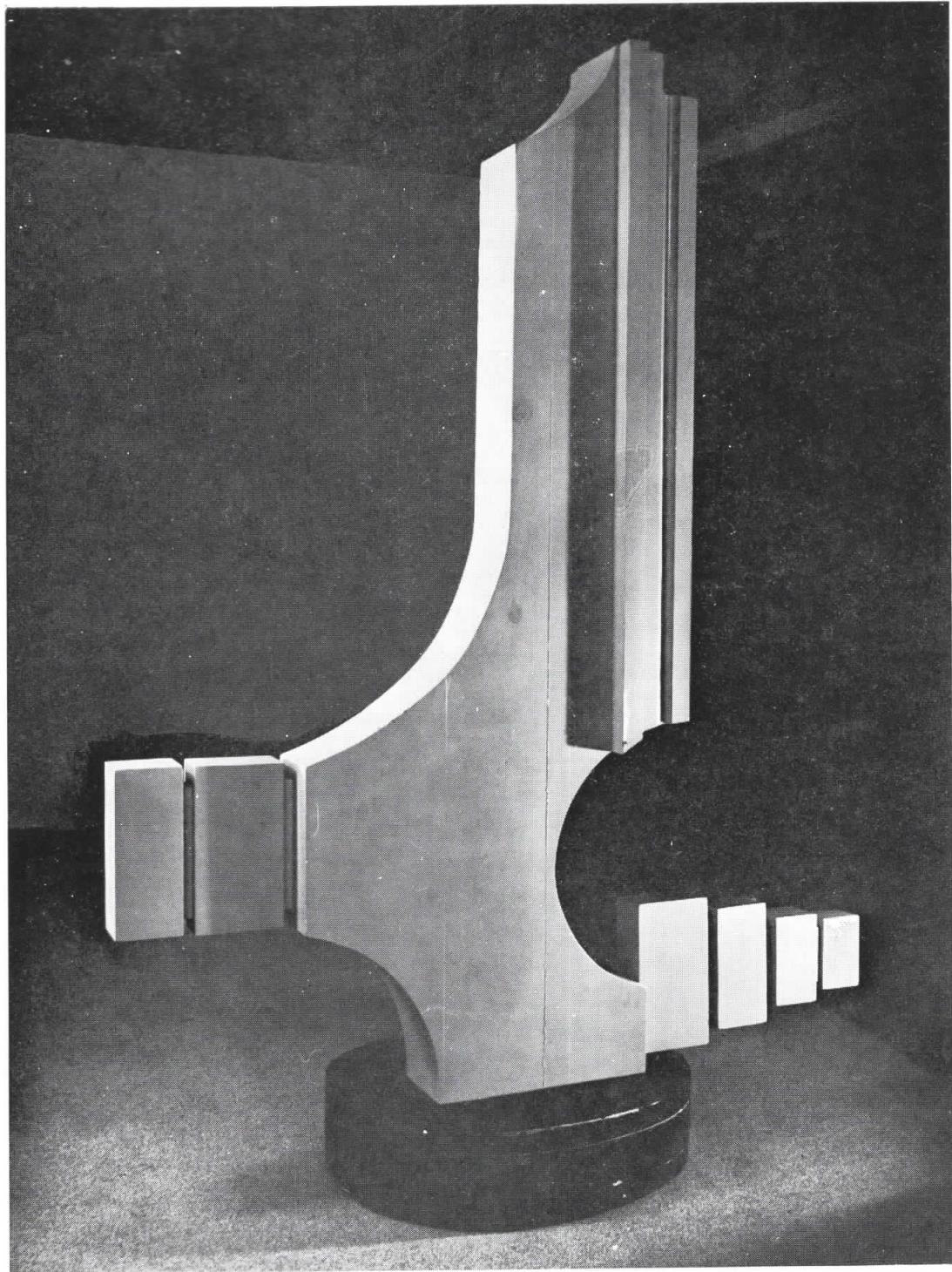
Опи Сарпаки Зуни,
Скулптура за Прилеп, 1978.

АЛЕКСАНДАР
ИВАНОСКИ-
КАРАДАРЕ

Рођен 1943. у Прилепу.
Академију ликовних уметности,
отсек вајарство, завршио у
Љубљани.
Излаже од 1968.

Адреса: Партизанских одреда
111, I/9, Скопље

ИМПРЕСИЈЕ, 1976, бор,
205 x 150 x 58 см.

Александар Иваноски-Карадаре,
Импресија, 1976.

АКИ
ЈАНСОН

Вајар из Гетеборга, Шведска.

СЕЋАЊЕ НА РОДИТЕЉЕ,
1976, бор, 200 x 64 x 55 см.

Аки Јансон,
Сећање на родитеље, 1976.

ЈУРИЈ
КАНАШИН

Рођен 1939. у Кишињеву,
СССР.

Дипломирао је 1968. на
Институту за ликовне
уметности у Москви на отсеку
за монументално-декоративну
скулптуру.
Излаже од 1968.

Живи у Кишињеву.

МОЛДАВКА У ГОСТИМА У
МАКЕДОНИЈИ, 1975, липа,
180 x 38 x 40 см.

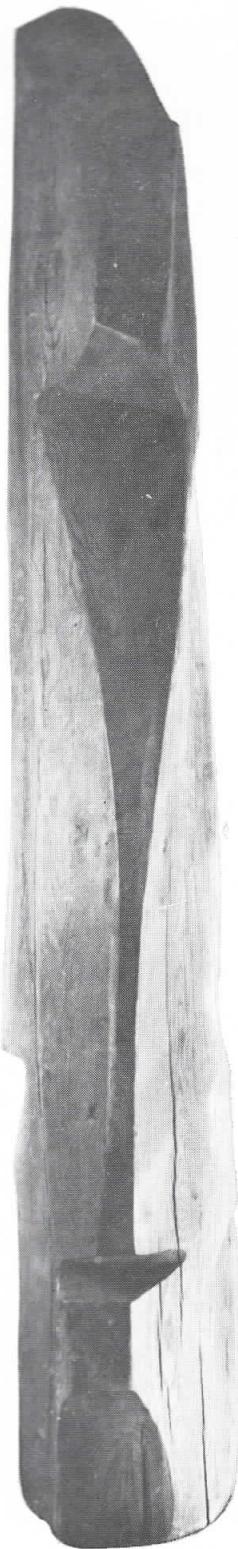
Јуриј Канашин,
Молдавка у гостима
у Македонији, 1975.

АНЖЕЈ
КАСТЕН

Рођен 1923. у Варшави,
Польска.
Академију ликовних уметности,
завршио у Варшави 1957.
Излаже од 1957.

Живи у Варшави.

КА ВИСОВИМА, 1972, јасен,
332 x 50 x 50 см.

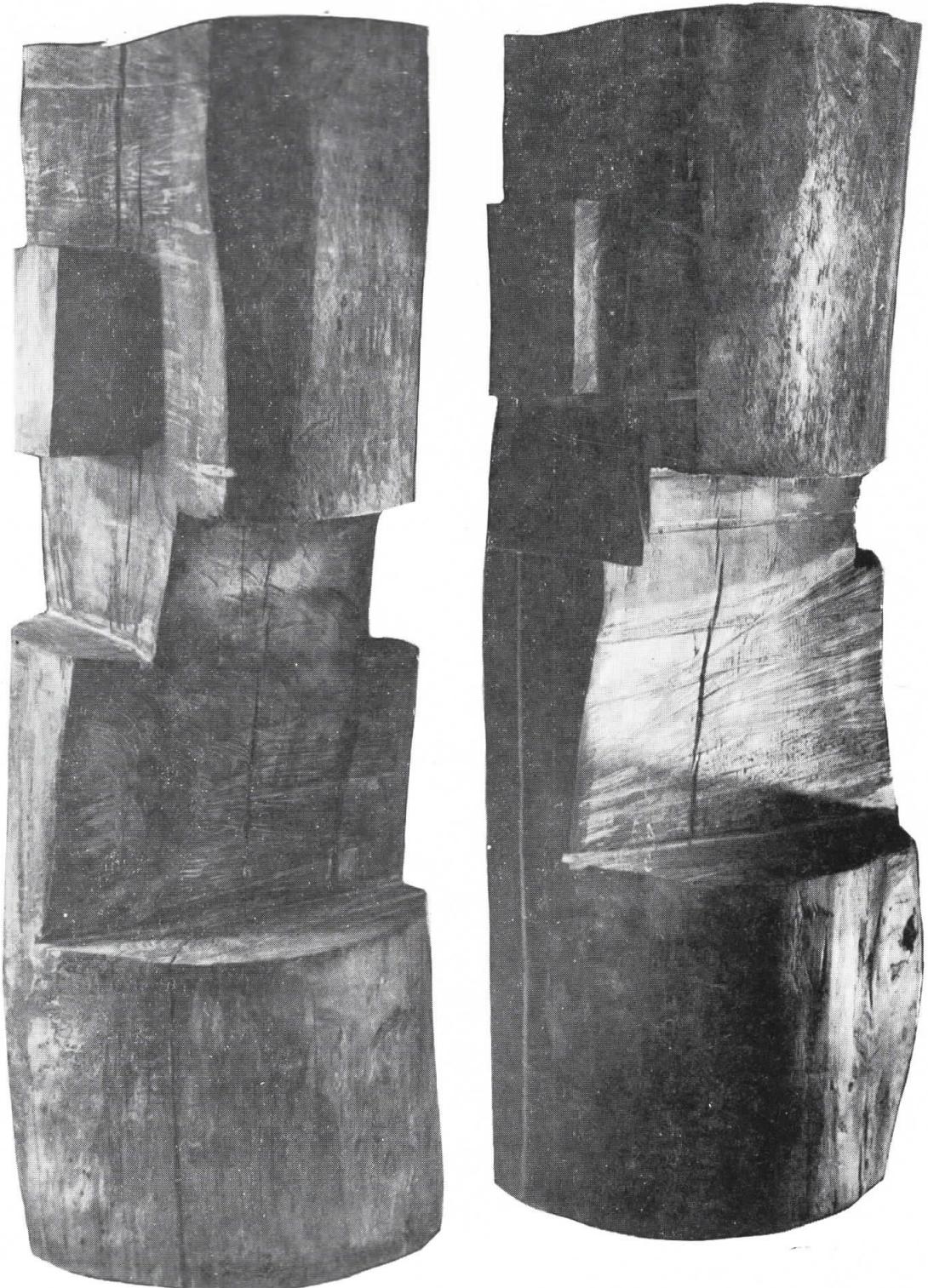
Анђеј Кастен,
Ка висовима, 1972.

ВЛАДИМИР
КОМАД

Рођен 1938. у Великим
Рибарима.
Академију ликовних уметности
и постдипломске студије
завршио у Београду 1971.
Излаже од 1968.

Адреса: Јурија Гагарина
253/45, Београд

КРАЉЕВСКИ ПАР, 1977, храст,
117 x 46 x 42 см.
120 x 49 x 49 см.

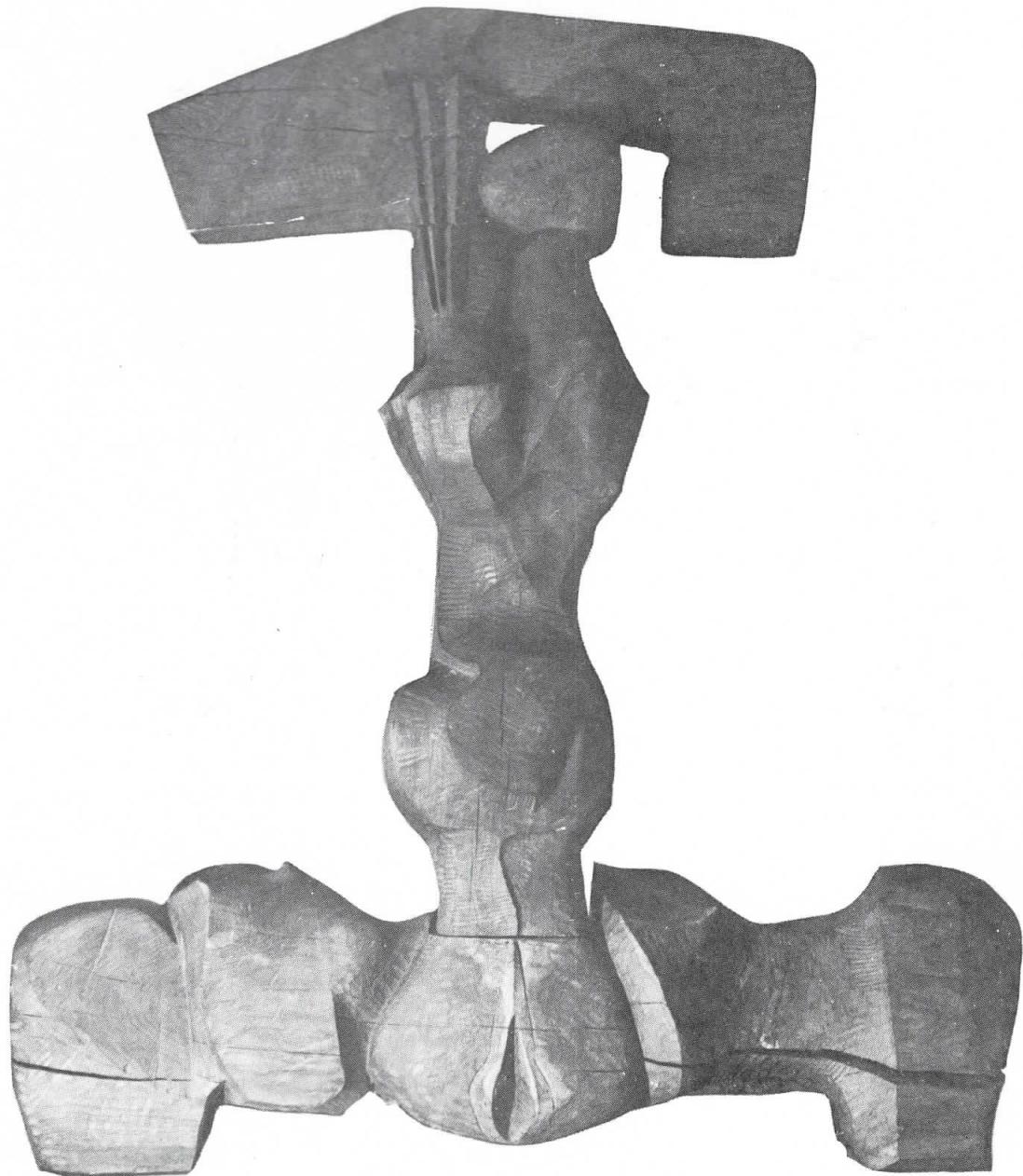
Владимир Комад,
Краљевски пар, 1977.

ДОМИНИК
ЛАБОВИ

Рођен 1948. у Стразбуру,
Француска.
Био је ученик Жозе Сара,
алзашког скулптора, од 1960.
до 1966. године.

Живи у Паризу.

ВЕЛИКА МАКЕДОНСКА
ДАМА, 1972, храст,
225 x 190 x 65 см.

Доминик Лабови,
Велика македонсна дама, 1972.

ДРАГИЦА
ЧАДЕЖ-
ЛАПАЈНЕ

Рођена у Љубљани.
Академију ликовних уметности
и постдипломске студије,
отсек вајарство, завршила у
Љубљани у класи проф.
Калина.
Излаже самостално и групно.

Адреса: Опчекарска 51/а,
Љубљана

ВЕЛИКИ СИМБОЛ СА БЕЛИМ
КРУГОМ, 1971, храст,
320 x 120 x 50 см.

Драгица Чаден-Лапајне,
Велики симбол са белим
круговима, 1971.

ТОНЕ
ЛАПАЈНЕ

Рођен 1933. у Љубљани.
Академију ликовних уметности
и специјални течај завршио у
Љубљани у класи проф.
Бориса Калина.
Излаже од 1964. у земљи и
иностранству.

Адреса: Опекарска 51/а,
Љубљана

АНАЛИЗА СТРУКТУРЕ, 1971,
храст, 325 x 86 x 78 см.

Тоне Лапајне,
Анализа структуре, 1971.

СТЕФАН
МАНЕВСКИ

Рођен 1934. у Скопљу.
Академију ликовних уметности
и специјални течај за
скулптуру завршио у Београду
1963. године.
Излаже од 1959.

Адреса: Рокомија 19 а,
насеље Бутел, Скопље

КОМПОЗИЦИЈА, 1974, храст,
63 x 46 x 11 см.
65 x 65 x 23 см.
65 x 65 x 24 см.
65 x 65 x 14 см.
65 x 52 x 23 см.
50 x 48 x 12 см.

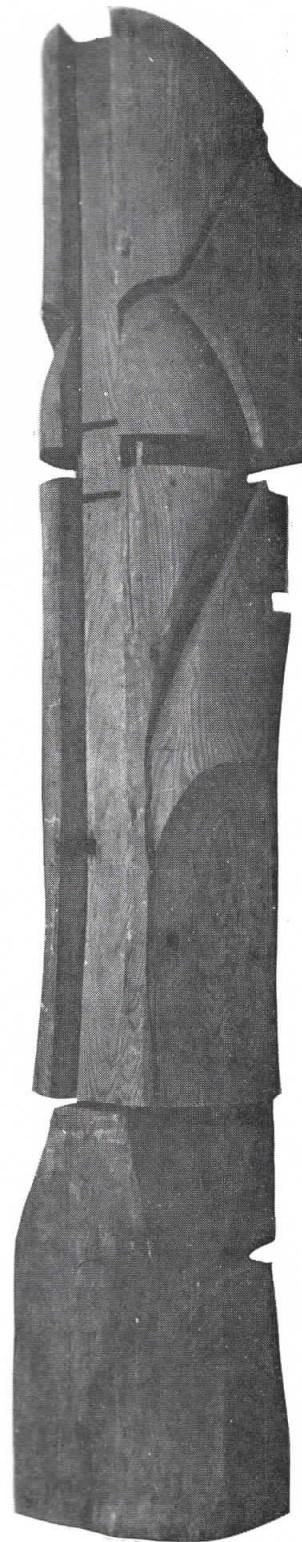
Стефан Маневски,
Композиција, 1974.

КОЉА
МИЛУНОВИЋ

Рођен 1935. у Београду.
Академију ликовних уметности
и специјални течај завршио у
Београду 1961. године.
Излаже од 1961. у земљи и
иностранству.

Адреса: Толстојева 9,
Београд

СТУБ, 1973, бор,
55 x 55 x 320 см.

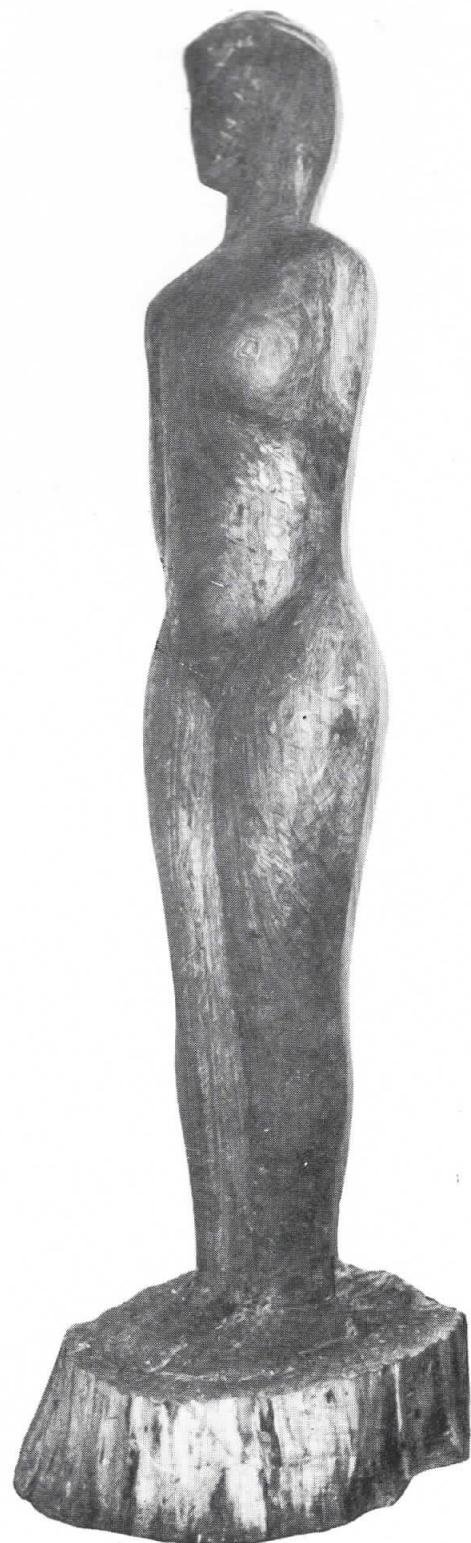
Коља Милуновић,
Стуб, 1973.

**БОРО
МИТРИЧЕСКИ**

Рођен 1927. у Прилепу.
Академију ликовних уметности
завршио у Загребу 1954.
године.
Излаже од 1954. у земљи и
иностранству.

Адреса: Ул. 279 а, бр. 52,
Скопље

ЖЕНСКИ АКТ, 1971, орах,
225 x 76 x 65 см.

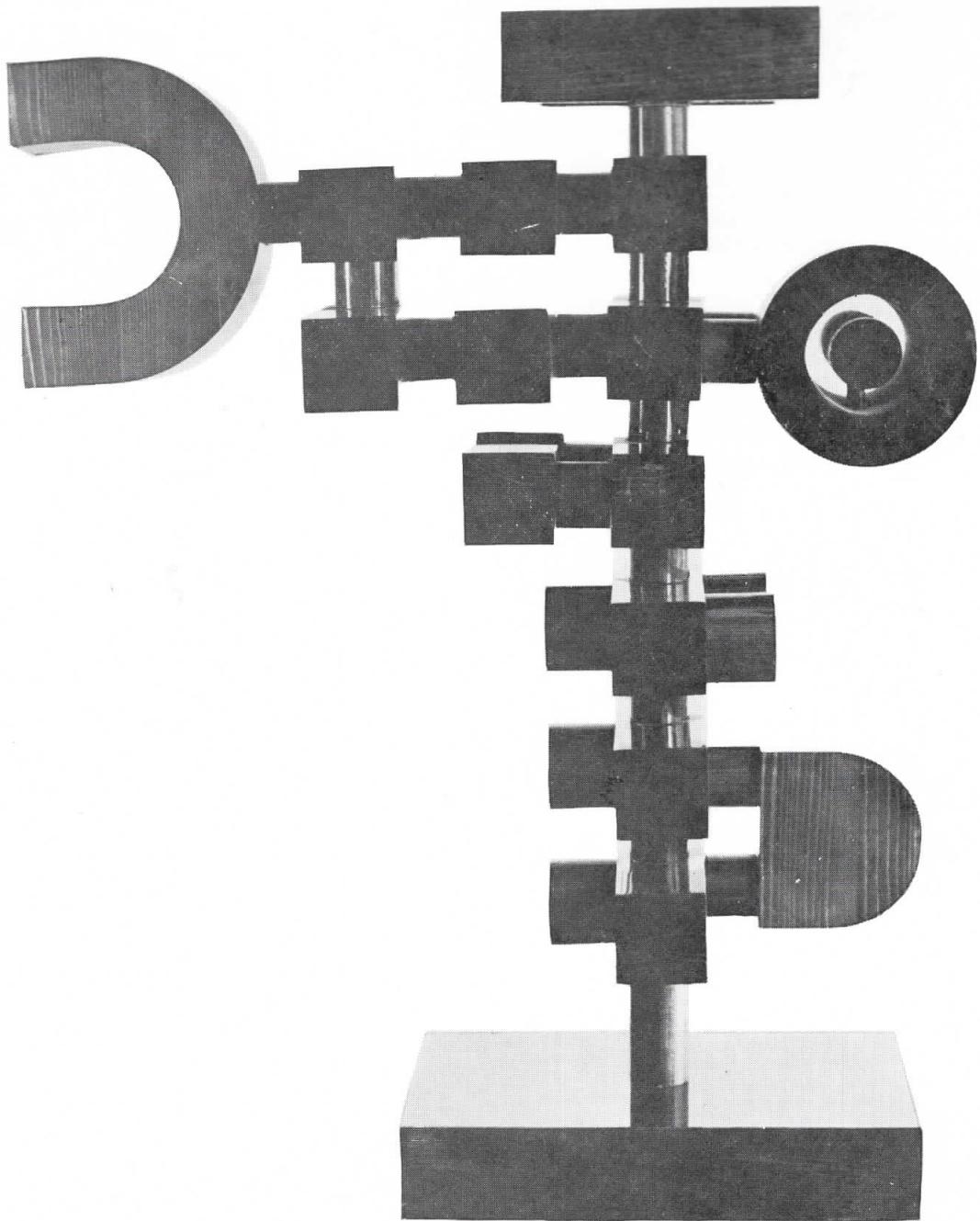
Боро Митрически,
Женски акт, 1971.

МИЛИЈА
НЕШИЋ

Рођен 1934. у Новом Селу
код Ниша.
Академију ликовних уметности
и специјални течај завршио у
Београду 1964.
Излаже од 1962. у земљи и
инострanstву.

Адреса: Студентска 9,
Београд.

КОМПОЗИЦИЈА, 1972, јела,
94 x 28 x 107 см.

Милија Нешић,
Композиција, 1972.

**БОРИС
НИКОЛОСКИ**

Рођен 1935. у Прилепу.
Академију ликовних уметности
завршио у Љубљани 1959.
Излаже од 1959.

Адреса: Ул. 359 бр. 1, Скопље

САМОИЛОВИ ВОЈНИЦИ, 1980,
бор, три фигуре,
140 x 70 x 70 см.

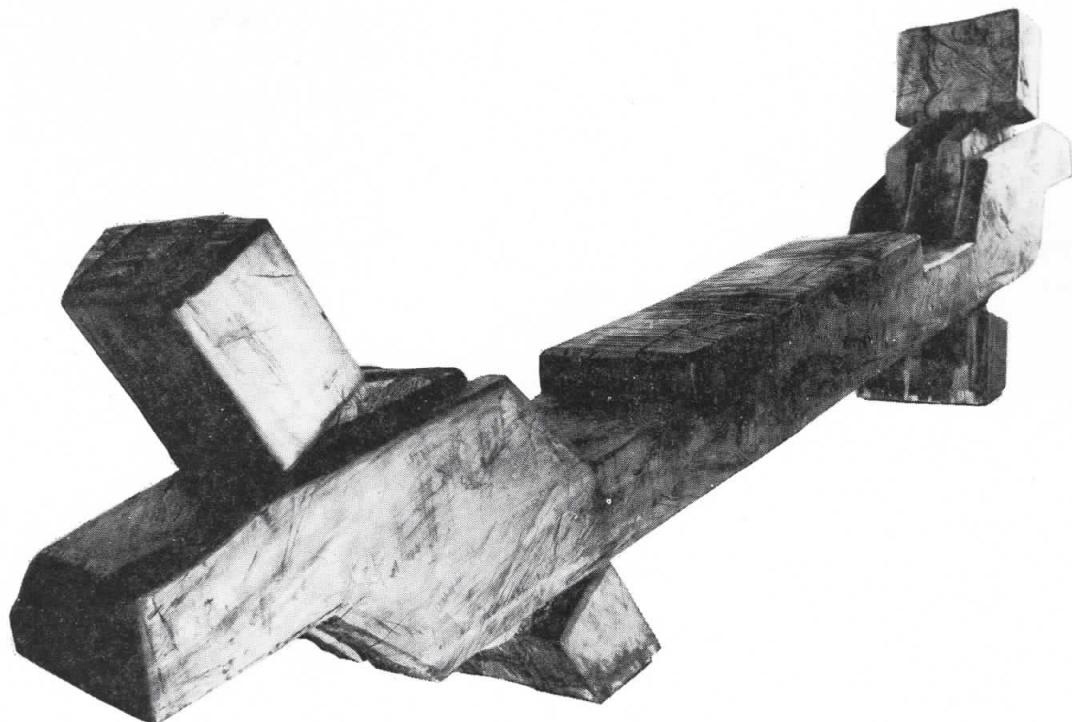
ОКТАВИАН
ОЛАРИУ

Рођен 1931. у Бретеи,
Румунија.
Дипломирао је на Институту
за ликовну уметност у Клују
1960. године.
Излаже од 1960.

Живи у Букурешту.

ЈУГОСЛОВЕНСКО-РУМУНСКО
ПРИЈАТЕЉСТВО, 1974, храст,
70 x 70 x 330 см.

КЛУПА, 1974, липа,
46 x 33 x 380 см.

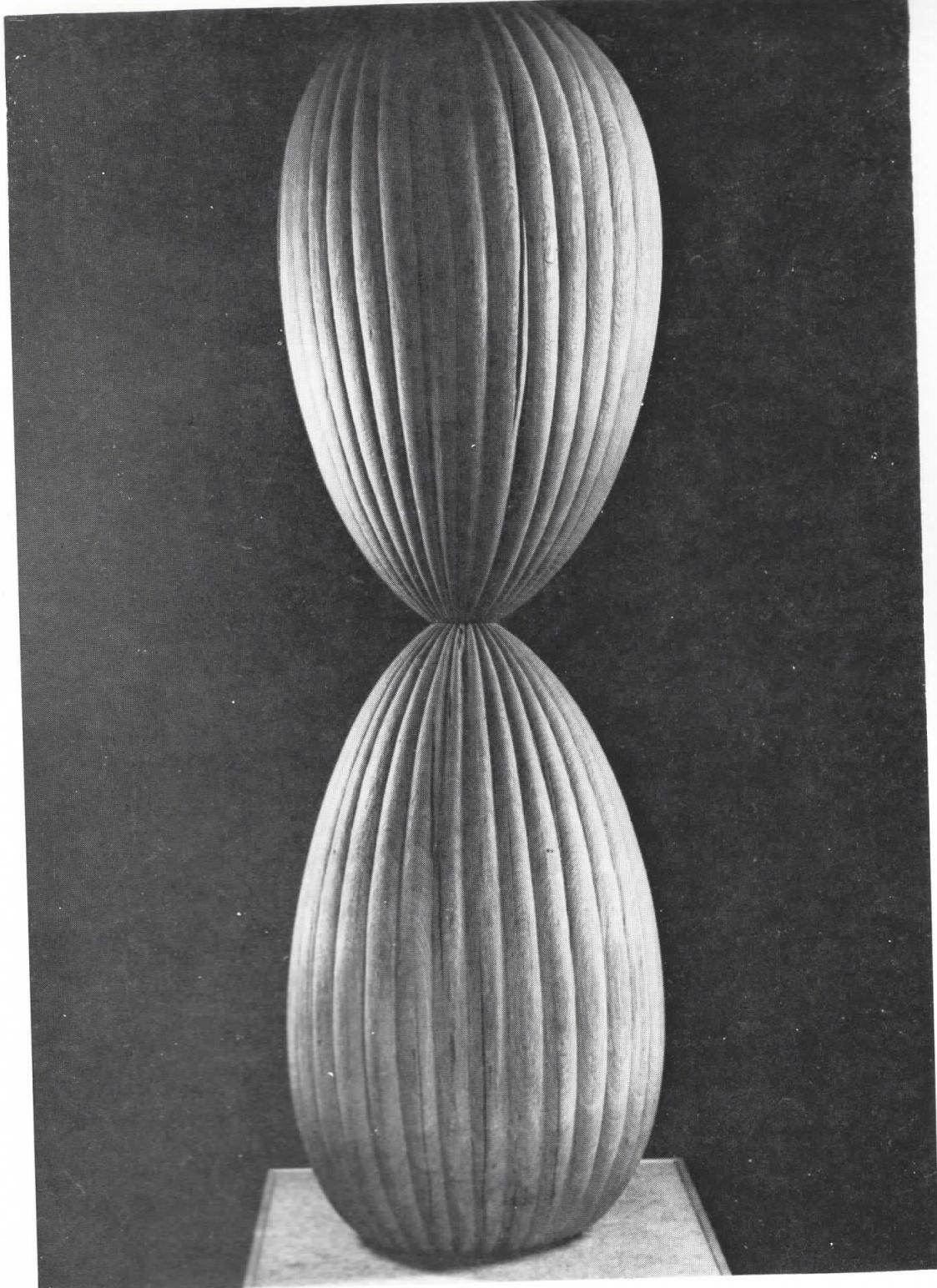

Октавиан Олариу,
Клупа, 1974.

ФРАНЦ
КСАВЕР
ЕЛЗАНТ

Рођен 1934. у Оберсаирингу,
Аустрија.
Од 1955, до 1958. студира на
Академији у Бечу код проф.
Ханца Кнаисла.
Излаже од 1956.

ГРУПА К, ФИГУРА 7, 1977,
храст, 136 x 45 x 42 см.

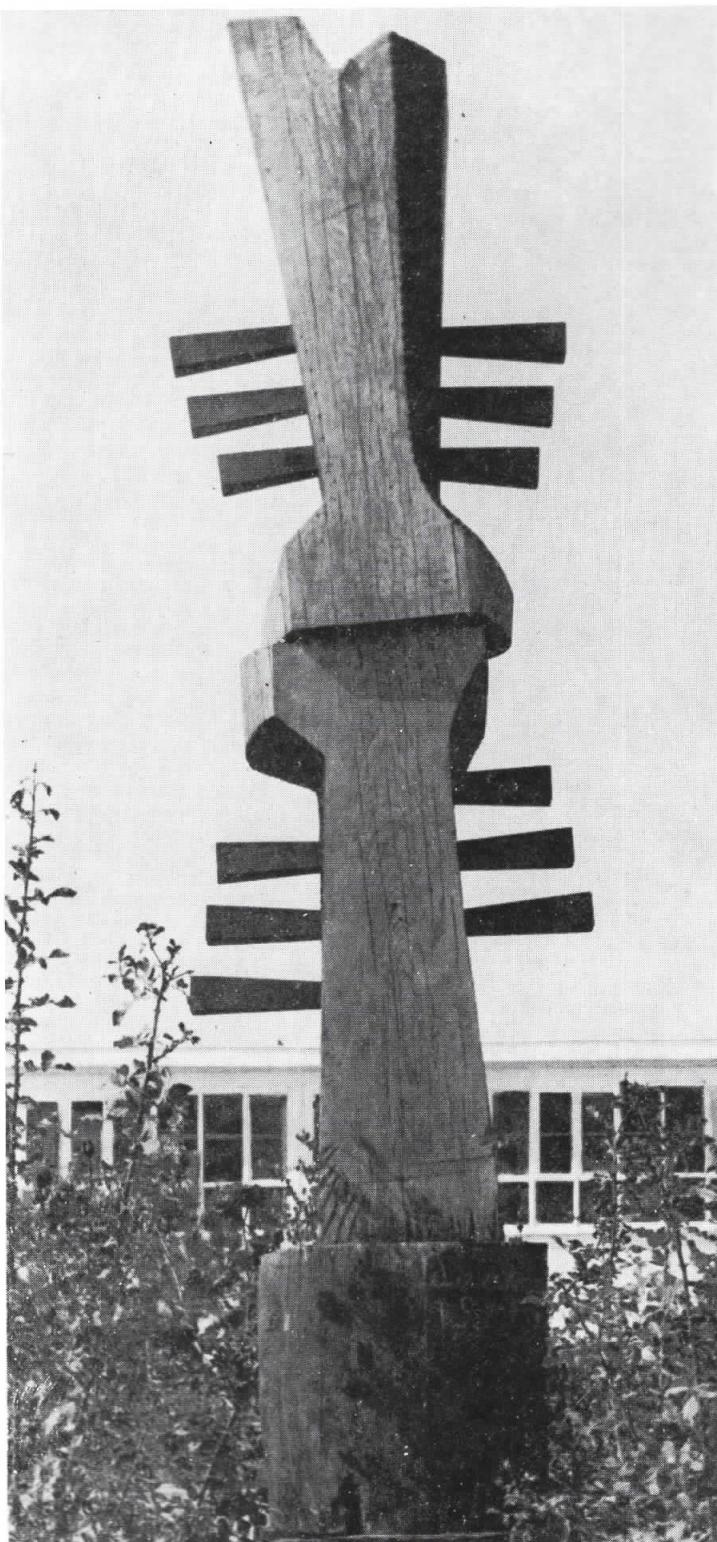
Франц Савер Елзант,
Група К, 1977.

ДРАГАН
ПОПОСКИ -
ДАДА

Рођен 1933. у Прилепу.
Академију ликовних уметности
и постдипломске студије
завршо у Београду 1964.
Излаже од 1963.

Адреса: Дамаска 26 б,
Скопље

СКУЛПТУРА, 1971, храст,
328 x 90 x 60 см.

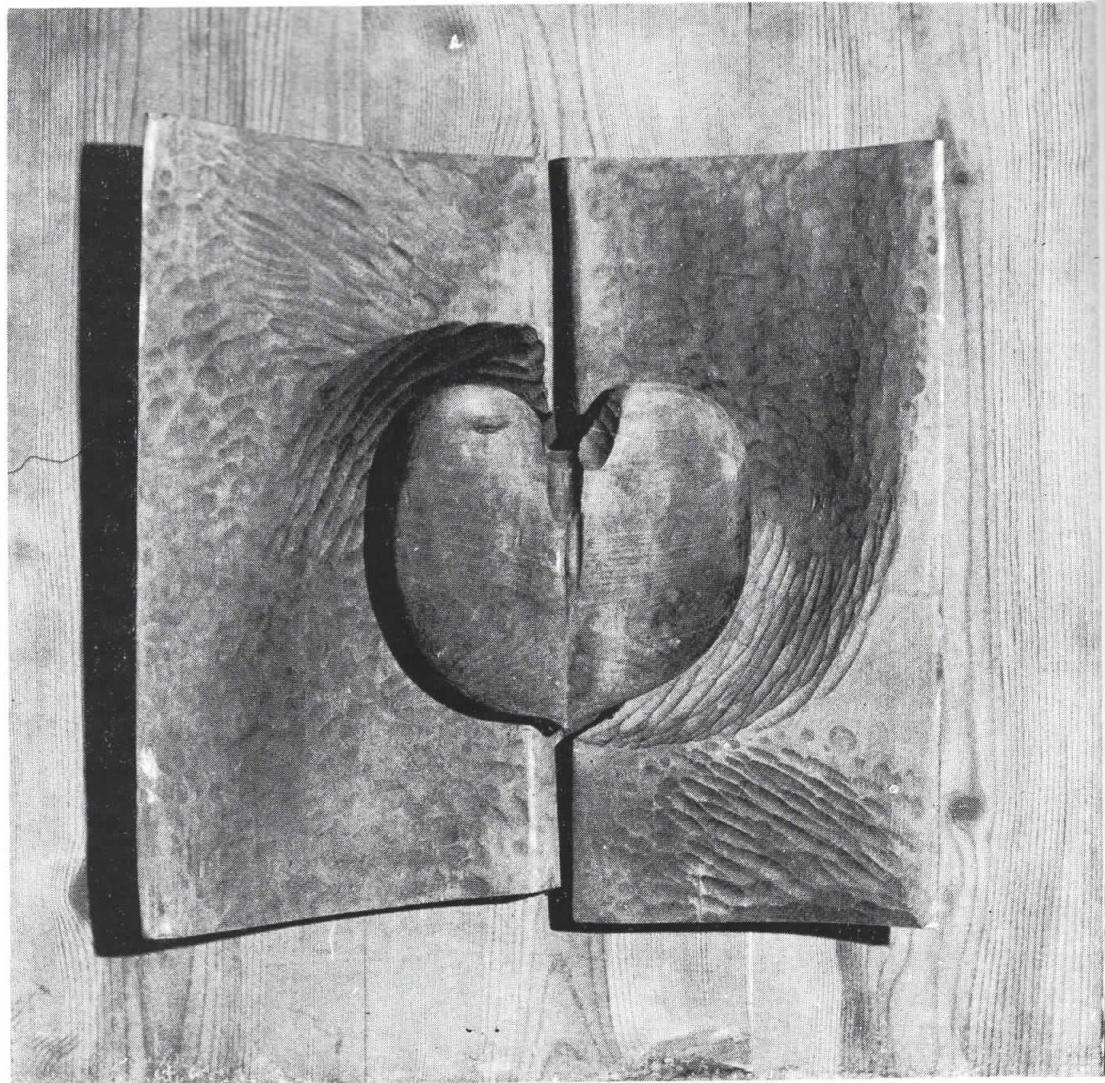
Драган Попоски-Дада,
Скулптура, 1971.

АЛФРЕДА
ПОЛЗНАЊСКА

Рођена у Вроцлаву, Польска.
Године 1965. завршила
Државну школу пластичних
уметности у Вроцлаву.
Излаже од 1965.
Бави се скулптуром и
графиком.

Живи у Вроцлаву.

СРЦЕ, 1972, липа,
86 x 86 x 20 см.

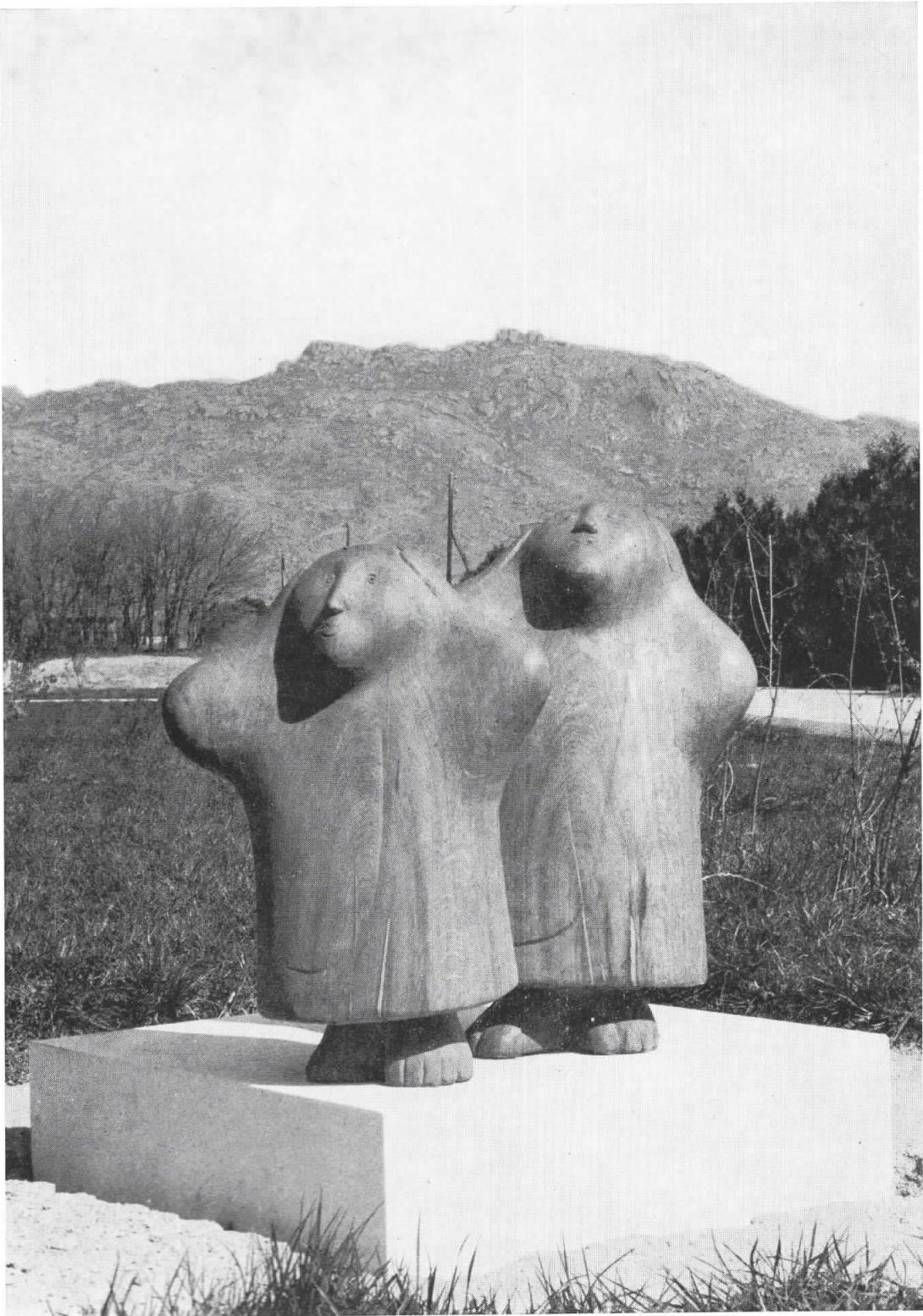
Алфреда Ползнањска,
Срце, 1972.

**БЛАГОЈ
ЧУШКОВ**

Рођен 1936. у Штипу.
Академију примењене
уметности завршио у
Београду.
Излаже од 1970.

Адреса: Сремски фронт 28,
Ђорче Петров, Скопље

НАРИЦАЉКЕ, 1975, храст,
2 фигуре, 60 x 40 x 35 см.

Благој Чушков,
Нарицаљке, 1975.

БРАТИСЛАВ
ХУЛАКОВСКИ

Рођен 1926. у ЧССР.
Високу школу ликовне
уметности завршио 1953. у
Прагу.
Излаже од 1953.

Живи у Плзену.

СЕЋАЊЕ НА ЛИДИЦЕ, 1973,
храст, 26 x 18 x 84 см.

РАДНИЧКА СНАГА, 1973,
храст, 70 x 55 x 185 см.

Братислав Хулаковски,
Радничка снага, 1973.

**ЈОВАН
СОЛДАТОВИЋ**

Рођен 1920. у Чревићу.
Завршио Академију ликовних
уметности у Београду 1948.
Радио као сарадник мајстора
Томе Росандића.
Излаже од 1949.

Адреса: Јована Ђорђевића 11,
Нови Сад

ЉУБАВНИЦИ, 1974, храст,
48 x 48 x 246 см.

Јован Солдатовић,
Љубавници, 1974.

**ЈОЗЕФ
СЕРЕГИ**

Рођен 1939. у Будаершу,
Мађарска.
Члан Савеза Мађарских
ликовних уметника од 1973.
Излаже од 1969.

Живи и ради у Будимпешти.

СТИЛИЗОВАНА ФОРМА, 1972,
храст, 156 x 105 x 47 см.

РАФАЕЛ
СТРУМИЛО

Завршио Академију ликовних уметности у Варшави, где сада живи и ради.

МАРТИНА И ЈАН, 1980, орах,
180 x 40 x 40 см.

Рафаел Струмило,
Мартина и Јан, 1980.

МЕТОДИ
СОВА

Рођен 1923. у Кухару,
Пољска.
Дипломирао је 1952. на
Државној вишој школи за
ликовне уметности у
Вроцлаву.
Излаже од 1952.

Живи у Варшави.

КОСМИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ,
1971, орах, 206 x 100 x 85 см.

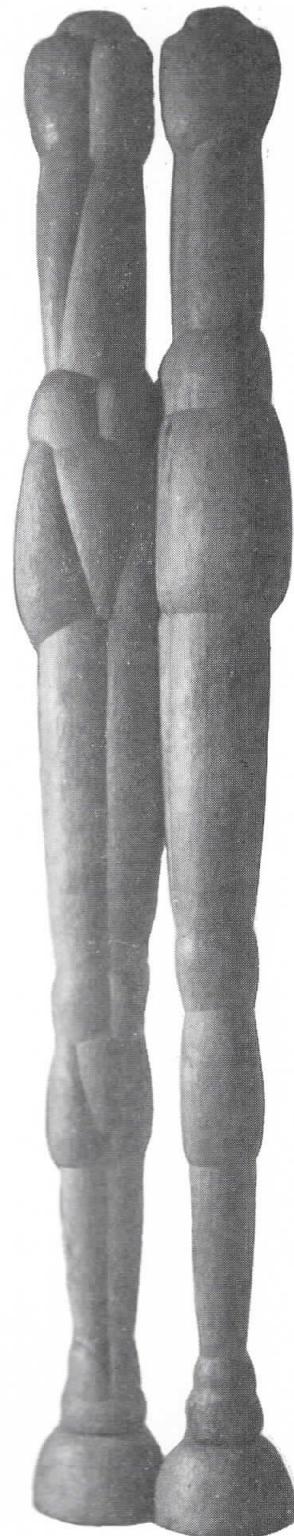
Методи Сова,
Космичко такмичење, 1971.

ЕРИХ
УНТЕРВЕГЕР

Рођен 1928. у Грацу,
Аустрија.
Студирао на Школи за
ликовне уметности у Грацу.

Живи у Грацу.

ГРУПА ТОРЗО, 1973, липа,
43 x 33 x 222 см.

Ерих Унтервегер,
Група торзо, 1973.

**ЦИРО
СУГАВАРА**

Рођен 1941. у Нари, Јапан.
Дипломирао на Академији
за ликовне уметности у Токију
1964. године, где је завршио и
постдипломске студије 1967.
Излаже од 1964.

Живи у Милану.

РЕЉЕФ, 1974, бор,
скулптура од 8 делова:
64 x 64 x 100 см.

Од
Хилт

Рођен 1915. у Драмену,
Норвешка.
Школу за примењену
уметност и Уметничку
академију завршио у Ослу
1936. године.
Излаже од 1936.

Живи у Ослу.

ЖЕНА СА ЦРНОМ
МАРАМОМ, 1974, липа,
70 x 70 x 190 см.

Од Хилт,
Жена са црном марамом, 1974.

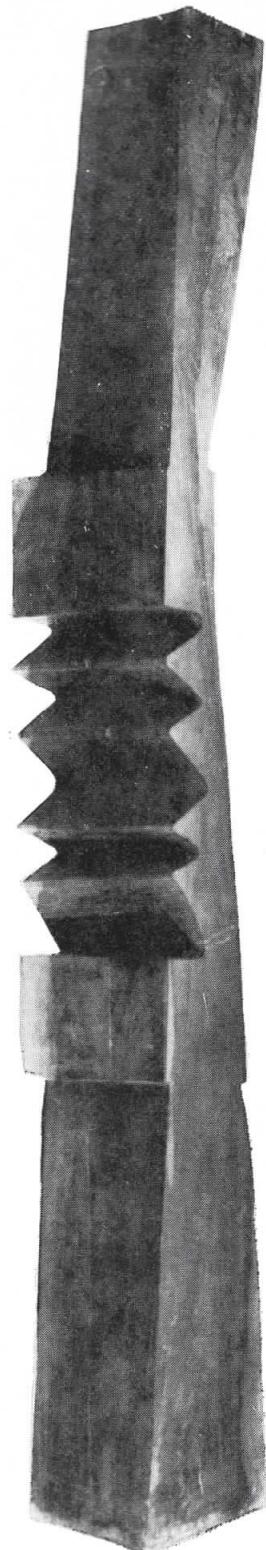
ПЕТАР
ХАЦИ
БОШКОВ

Рођен 1928. у Скопљу.
Академију ликовних уметности
завршио у Љубљани 1953.
Излаже од 1953.

Адреса: Ул. 956 бр. 14,
насеље Водно, Скопље

МАТЕРИЈАЛИЗОВАНА
МИСАО, 1972, орах,
310 x 45 x 38 см.

ФУНКЦИЈА, 1972, храст,
160 x 60 x 42 см.

Петар Хаџи Бошков,
Материјализована мисао, 1972.

КРИСТОФЕР
САНДЕРСОН

Рођен 1939. у Јерусалиму.
Академију ликовних уметности
завршио 1962. на
Универзитету у Лондону.
Излаже од 1959.

Живи и ради у Лондону.

СТРЕМЕЖ, 1971, липа,
160 x 135 x 110 см.

Дрвно индустријски комбинат „Црн бор”

Дрвно индустријски комбинат „Црн бор” из Прилепа осниван је 1945. године. Свој почетак означава као мала шумска манипулација у насељу Мариово у околини Прилепа.

Најпре почиње сакупљањем смоле из богате борове шуме, а затим и сечом и пилењем борових трупаца. Од 1963. године, производи намештај. Тада у његов састав улази и неколико занатских организација из Прилепа. Овим је управо означен и почетак развоја будућег велиног Дрвно индустријског комбината „Црн бор”.

Почетак тог интензивног развоја Комбината био је крунисан и многобројним признањима од којих је најзначајнија награда „Први мај” коју додељује Привредна комора СР Македоније, за посебна достигнућа у области привреде.

Дрвно индустријски комбинат „Црн бор” убраја се у водеће организације не само у општини Прилеп и СР Македонији него и шире, у дрвној индустрији код нас. Данас је „Црн бор” организован у 16 ООУР-а у Прилепу и ван њега а то су: ООУР Мебел, ООУР Столарија, ООУР Тапетарско, ООУР Пилана, ООУР Амбалажа, ООУР Транспорт, ООУР Пехчево, ООУР Македонски Брод, ООУР Ресен, ООУР Крушево, ООУР Македонски Брод—Бушова Чесма, ООУР Промет и РЗ Заједничке службе. Има запослених око 2.000 радника.

Највећи и најзначајнији ООУР у породици „Црног бора” је ООУР Мебел са око 450 радника и са годишњим бруто продуктом од 260.000.000 динара.

Заједнички бруто продукт свих ООУР-а у 1981. години износиће 1.000.000.000 динара.

Дрвно индустријски комбинат „Црн бор” познат је са својим основним производима, добром асортиману и дизајну на домаћем и иностраном тржишту.

Поред пласмана на домаћем тржишту, „Црн бор” део својих пресизвода извози у СССР, ДДР, ЧССР, Пољску и Бугарску.

